

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993**

27 OKTOBER 1992

Ontwerp van wet tot wijziging van titel I, voorafgaande regels, en titel III, gedwongen tenuitvoerlegging, van deel V van het Gerechtelijk Wetboek inzake het bewarend beslag en de middelen tot tenuitvoerlegging en tot wijziging van artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling

Voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 1408 en 1498 van het Gerechtelijk Wetboek

Voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 1410 en 1412 van het Gerechtelijk Wetboek

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VANDENBERGHE**

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Lallemand, voorzitter; Arts, Barzin, Mevr. Cahay-André, de heren Cerexhe, Cooreman, Erdman, Foret, Goovaerts, Hermans, Loones, Lozie, Mahoux, Moureaux, Mevr. Maximus, de heren Mouton, Stroobant, Vaes, Van Belle, R. Van Rompaey en Vandenberghe, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Bayenet, Dighneef, Dufour, Hatry, Seeuws, de dames Van der Wildt, Verhoeven, de heren Verwilt en Weyts.

3. Andere senator : de heer Desmedt.

R. A 15379 - 15813 - 15888

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

353 (B.Z. 1991-1992): Nr. 1.

232-1 (B.Z. 1991-1992): Voorstel van wet.

322-1 (B.Z. 1991-1992): Voorstel van wet.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993**

27 OCTOBRE 1992

Projet de loi modifiant le titre Ier, règles préliminaires, et le titre III, des exécutions forcées, de la Ve partie du Code judiciaire concernant les saisies conservatoires et les voies d'exécution et modifiant l'article 476 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis

Proposition de loi modifiant les articles 1408 et 1498 du Code judiciaire

Proposition de loi modifiant les articles 1410 et 1412 du Code judiciaire

RAPPORT

**FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE
PAR M. VANDENBERGHE**

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Lallemand, président; Arts, Barzin, Mme Cahay-André, MM. Cerexhe, Cooreman, Erdman, Foret, Goovaerts, Hermans, Loones, Lozie, Mahoux, Moureaux, Mme Maximus, MM. Mouton, Stroobant, Vaes, Van Belle, R. Van Rompaey et Vandenberghe, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Bayenet, Dighneef, Dufour, Hatry, Seeuws, Mmes Van der Wildt, Verhoeven, MM. Verwilt et Weyts.

3. Autre sénateur : M. Desmedt.

R. A 15379 - 15813 - 15888

Voir :

Documents du Sénat :

353 (S.E. 1991-1992): N° 1.

232-1 (S.E. 1991-1992): Proposition de loi.

322-1 (S.E. 1991-1992): Proposition de loi.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Over het wetsontwerp, dat de commissie ter onderzoek is voorgelegd, werd op 8 mei 1991 gestemd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, na een nauwgezette analyse waarin werd verwezen naar de resultaten van een deskundig onderzoek op vraag van de Kamercommissie voor de Justitie aan professor de Leval van de Rechtsfaculteit van de Universiteit van Luik.

De ontworpen hervorming kan worden gekenmerkt door haar twee voornaamste aspecten.

In de eerste plaats heeft het ontwerp van de Regering de verbetering en de ontwikkeling van de bekendmaking van beslagen, overdrachten en delegaties ten doel, waarbij men de techniek van de berichten van de griffie van de rechtbank van eerste aanleg over de plaats van het beslag wil uniformeren. Het raadplegen van deze berichten zal verplicht worden om de toename van de akten van beslag te vermijden, maar ook om een betere informatie te waarborgen van de uitvoerders van de rechtsbedeling over het patrimonium van de schuldenaar.

De bekendmaking van de akten van beslag en andere akten geeft de uitvoeringsmaatregelen een collectief karakter. Het loutere feit de eerste beslaglegger te zijn biedt geen enkel privilege; het gelijkheidsprincipe is een fundamentele regel van de tenuitvoerlegging. De berichten van beslag bieden de mogelijkheid om verslag uit te brengen over de staat van het patrimonium van het beslag. Het gaat om een informatiebron die niet mag worden verwaarloosd.

In de tweede plaats wijzigt dit wetsontwerp de bepaling van de roerende en onroerende goederen waarop geen beslag kan worden gelegd ten einde de armoede te bestrijden, en wijzigt hierbij tevens een verouderde tekst.

II. ALGEMENE BESPREKING

Meerdere leden herinneren aan het nut van de bespreking van een dergelijk ontwerp van wet tot wijziging van het beslagrecht en in meer beperkte mate van het faillissementsrecht.

De noodzaak ervan is des te belangrijker omdat het probleem rechtstreeks verband houdt met het bepaalde in het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens, namelijk dat niemand mag worden onderworpen aan, onder meer, een onmenselijke of vernederende behandeling (art. 3 E.V.R.M.).

Welnu, er kan niet worden ontkend dat bepaalde vormen van beslag vernederend kunnen zijn, inzonderheid met betrekking tot de omvang van de goederen die aan de betrokkene worden gelaten bij het realiseren van het beslag.

I. EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Le projet de loi soumis à l'analyse de la commission a été voté par la Chambre des représentants le 8 mai 1991, au terme d'une analyse minutieuse faisant référence aux enseignements d'une expertise demandée par la Commission de la Justice de la Chambre à M. le professeur de Leval de la Faculté de droit de l'Université de Liège.

La réforme en projet peut être caractérisée par ses deux principaux aspects.

Par son premier aspect, le projet du Gouvernement a pour objectif d'améliorer et de développer la publicité des saisies, des cessions et des délégations, tout en uniformisant la technique des avis du greffe du tribunal de première instance du lieu de la saisie. La consultation de ces avis sera obligatoire pour éviter la prolifération des actes de saisie, mais aussi pour garantir une meilleure information des auxiliaires de la justice sur le patrimoine du débiteur.

La publicité des actes de saisie et autres met en œuvre le caractère collectif des mesures d'exécution. Le simple fait d'être le premier saisissant ne confère aucun privilège; le principe d'égalité est une règle fondamentale de l'exécution forcée. Les avis de saisie permettent de rendre compte de l'état du patrimoine du saisi. Il s'agit d'une source d'information qui ne peut être négligée.

Par son deuxième aspect, le présent projet de loi réforme la détermination des biens meubles corporels et incorporels insaisissables pour lutter contre la pauvreté, tout en modifiant un texte désuet.

II. DISCUSSION GENERALE

Plusieurs membres rappellent l'intérêt de l'examen d'un tel projet de loi modifiant le droit des saisies et, dans une mesure plus restreinte, le droit des faillites.

Sa nécessité revêt d'autant plus d'importance que le problème est lié directement au prescrit de la Convention européenne de sauvegarde des Droits de l'Homme, disposant que nul ne peut être soumis, notamment, à des traitements inhumains ou dégradants (C.E.D.H., art. 3).

Or, il est indéniable que certaines formes de saisie peuvent être dégradantes, en particulier en ce qui concerne la quantité des biens laissée à l'intéressé lors de l'exécution de la saisie.

Het ontwerp dat voorligt betekent een stap in de goede richting. Wel zal het noodzakelijk zijn dat onze faillissementswetgeving eveneens vrij spoedig wordt herzien, waarbij de wetgever van een gelijkaardige humanitaire logica zal moeten uitgaan.

In de Commissie werd er evenwel de aandacht op gevestigd dat dit ontwerp enkele problemen oproept.

Een lid vestigt de aandacht op het bepaalde in artikel 1690 B.W., dat betrekking heeft op de overdracht van een schuldvordering en waarvan de wijziging het voorwerp uitmaakt van een afzonderlijke behandeling. Artikel 1690 B.W. luidt als volgt: «De overnemer verkrijgt het bezit ten opzichte van derden eerst door de betekening van de overdracht aan de schuldenaar. De overnemer kan echter dat bezit eveneens verkrijgen doordat de schuldenaar in een authentieke akte de overdracht aanneemt.»

Artikel 1690 B.W. legt een vrij moeilijke en zware procedure op, die beter in dit ontwerp zou worden herzien.

Dit is des te meer het geval nu de Senaatscommissie voor de Financiën ondertussen een specifieke regeling voor overdracht van schuldvorderingen heeft ingevoerd. Deze nieuwe regeling werd trouwens de wet van 5 augustus 1992 tot wijziging wat de instelling voor belegging en schuldvorderingen betreft, van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten (*Belgisch Staatsblad* van 9 september 1992).

Hierdoor worden evenwel van het gemeen recht afwijkende normen uitgevaardigd. Het gevaar bestaat dan ook dat in een afzonderlijke en specifieke wet andere voorwaarden worden bepaald dan deze die door artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek worden voorgeschreven.

Het zou dan ook verkieslijker zijn artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek meteen te wijzigen, zodat een gelijkvormige normering tot stand komt voor alle overdrachten van schuldvorderingen.

In dit verband antwoordt de vertegenwoordiger van de Minister dat de bekommernis omtrent het in artikel 1690 B.W. gestelde probleem verantwoord is en het inderdaad beter zou zijn over een eenvormige regeling te beschikken. De hervorming van de wetgeving over de afstand van vorderingen werd tijdens de vorige legislatuur in de Kamer van Volksvertegenwoordigers gevoerd, doch dit debat is nog niet afgesloten. De Kamer was evenwel van mening dat de behandeling van het voorgelegde ontwerp prioriteit verdiende, zienswijze waarbij de Regering zich heeft aangesloten.

Dezelfde interveniënt stelt in hetzelfde verband het probleem van de gefailleerde. In het nieuw voorgestelde artikel 1408, § 1, 3°, wordt bepaald dat op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor de uitoefening van zijn beroep geen beslag mag wor-

Le projet à l'examen constitue un pas dans la bonne direction, même s'il sera nécessaire que nous revoyions sans tarder notre législation en matière de faillite et qu'à cette occasion, le législateur se laisse guider par un souci humanitaire comparable.

En commission, on a toutefois attiré l'attention sur le fait que le projet soulevait quelques problèmes.

Un membre se réfère au prescrit de l'article 1690 du Code civil, qui concerne le transport des créances et dont la modification fait l'objet d'un examen distinct. L'article 1690 du Code civil est libellé comme suit: «Le cessionnaire n'est saisi à l'égard des tiers que par la signification du transport faite au débiteur. Néanmoins le cessionnaire peut également être saisi par l'acceptation du transport faite par le débiteur dans un acte authentique.»

Cet article 1690 du Code civil impose une procédure assez lourde et complexe, qu'il serait préférable de revoir dans le projet à l'examen.

C'est d'autant plus indiqué que la Commission des Finances du Sénat s'est prononcée entre-temps pour un régime spécifique pour le transport des créances. Ce nouveau régime est du reste devenu la loi du 5 août 1992 modifiant, en ce qui concerne les organismes de placement en créances, la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers (*Moniteur belge* du 9 septembre 1992).

De ce fait, on édicte toutefois des normes qui dérogent au droit commun et il est à craindre qu'une loi distincte et spécifique ne fixe d'autres conditions que celles prescrites à l'article 1690 du Code civil.

Il serait donc préférable de modifier immédiatement l'article précité, de manière à établir une norme uniforme applicable à tous les transports de créances.

A cet égard, le représentant du ministre répond que le souci exprimé par le préopinant concernant le problème posé à l'article 1690 du Code civil est justifié et qu'il serait effectivement préférable de disposer d'une réglementation uniforme. La réforme du droit des cessions de créances a été examinée à la Chambre des représentants au cours de la législature précédente, mais le débat n'est pas encore terminé. La Chambre a toutefois estimé que l'examen du présent projet méritait la priorité et le Gouvernement s'est rangé à ce point de vue.

Le même intervenant soulève, dans le même ordre d'idées, le problème du failli. Le nouvel article 1408 proposé, § 1er, 3°, dispose que l'on ne peut saisir les biens indispensables à la profession du saisi. La question est de savoir si cette disposition ne va pas trop

den gelegd. De vraag rijst of deze bepaling niet te ver gaat, waardoor de wetgeving op het faillissement daardoor fundamenteel wordt gewijzigd, zodat in feite wordt geopteerd voor de voortzetting van de onderneming.

Met betrekking tot artikel 476 van de faillissementswet, waarin wordt bepaald wat uit het actief van het faillissement wordt gesloten en onder het beheer en ter beschikking van de gefailleerde blijft, vraagt het lid of de door het ontwerp voorgestelde regeling eveneens van toepassing is op de eenpersoonsonderneming. Er zijn immers eenpersoonsondernemingen van verschillende omvang met een zeer wisselend aantal werknemers.

Het lid heeft de indruk dat de door het ontwerp voorgestelde oplossing geïnspireerd is op de Amerikaanse visie, volgens dewelke aan een persoon, die bijna of helemaal failliet is, nog professionele mogelijkheden en de daartoe bestemde goederen ter beschikking worden gelaten, zodat de gefailleerde nog in staat is de onderneming verder te zetten en hij dus in zekere mate wordt beschermd tegenover de schuldeisers.

Princiepelijk is daartegen geen bezwaar, maar dan zal men wel rekening moeten houden met de gevolgen die daaruit voortvloeien, wanneer in de toekomst de faillissementswetgeving zal worden besproken.

De vertegenwoordiger van de Minister antwoordt dat het juist is dat er eventueel een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen twee normen, enerzijds de burgerrechtelijke norm van de artikelen 1408 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek en anderzijds de norm in commerciële aangelegenheden, bepaald in artikel 476 van de faillissementswet. Die twee aspecten zullen moeten worden geharmoniseerd ten einde de rechtszekerheid te garanderen.

Tijdens een vroegere bespreking (1986) van artikel 476 werd het volgende standpunt ingenomen:

« Il est en effet difficilement admissible que le failli puisse de plein droit conserver certains instruments ou machines indispensables à sa profession, et qui ont parfois une grande valeur, pour pouvoir ainsi continuer son activité, alors que précisément la faillite consiste à mettre fin à cette activité. »

De intervenient heeft er terecht op gewezen dat men zich in deze materie aan een zekere logica moet houden.

Inzake faillissement bestaan er in feite twee technieken: ofwel wordt elke beroepsbezigheid stilgelegd, ofwel wordt, zoals dit het geval is in het ontwerp, geopteerd voor een meer « sociale » visie van dit probleem, waarbij aan de gefailleerde de onmisbare bedrijfsuitrusting wordt gelaten, die hem moet toelaten een zekere beroepsactiviteit verder te zetten.

loin et ne modifie pas fondamentalement le droit des faillites en optant, en réalité, pour la poursuite de l'entreprise.

A propos de l'article 476 de la loi sur les faillites, qui détermine ce qui est soustrait à l'actif de la faillite et laissé sous la gestion et à la disposition du failli, l'intervenant demande si la réglementation proposée dans le projet s'applique également à l'entreprise unipersonnelle. Il existe, en effet, des entreprises unipersonnelles de toutes dimensions, occupant un nombre très variable de travailleurs.

L'intervenant a l'impression que la solution proposée par le projet s'inspire de la conception américaine, suivant laquelle des moyens professionnels et les biens qui y sont affectés sont laissés à la disposition de la personne en état de quasi-faillite ou de faillite complète, si bien qu'elle est encore à même de poursuivre l'entreprise et est donc, dans une certaine mesure, protégée contre les créanciers.

En principe, rien ne s'y oppose. Mais dans ce cas, il faudra tenir compte des conséquences qui en résultent lorsqu'on discutera, à l'avenir, la législation relative à la faillite.

Il est exact qu'une contradiction éventuelle peut exister entre deux normes: d'une part, la norme de droit civil des articles 1408 et suivants du Code judiciaire et, d'autre part, la norme en matière commerciale, définie à l'article 476 de la loi sur les faillites. Il faudra harmoniser ces deux aspects, afin de garantir la sécurité juridique.

Au cours d'une discussion antérieure (1986) de l'article 476, le point de vue suivant avait été adopté:

« Il est en effet difficilement admissible que le failli puisse de plein droit conserver certains instruments ou machines indispensables à sa profession, et qui ont parfois une grande valeur, pour pouvoir ainsi continuer son activité, alors que précisément la faillite consiste à mettre fin à cette activité. »

L'intervenant a souligné, à juste titre, la nécessité de s'en tenir à une certaine logique en la matière.

En matière de faillites, il existe en fait deux techniques: ou bien toute activité professionnelle est arrêtée, ou bien on opte, comme le fait le projet, pour une conception plus « sociale » de ce problème, laquelle laisse au failli l'équipement professionnel indispensable pour lui permettre de poursuivre une certaine activité professionnelle.

Buiten het feit dat deze laatste techniek humaner is dan de eerste, ziet de Regering hierin de mogelijkheid om de minnelijke regeling aan te moedigen.

De bedoeling van de hervorming bestond er zelfs in verder te gaan en een burgerrechtelijk concordaat in te voeren, hetgeen evenwel niet kon worden gerealiseerd, zodat het ontwerp op dat punt inderdaad onvolledig blijft.

Vervolgens bevestigt de vertegenwoordiger van de Minister dat men zich kan afvragen of de rechtsorde door de voorgestelde oplossingen in het gedrang wordt gebracht.

Een criterium bestaat hierin dat men zich kan afvragen of artikel 1408 Gerechtelijk Wetboek de inhoud van artikel 476 van de faillissementswet goed weergeeft, hetgeen onbetwistbaar het geval is, vermits het nieuw artikel 476, zoals door dit ontwerp wordt voorgesteld, uitdrukkelijk naar artikel 1408 verwijst.

Een tweede vraag rijst, namelijk of de handelszekerheid door de voorgestelde bepalingen wordt verstoord.

Hierop moet ontkennend worden geantwoord; het voorgestelde artikel 1408, 3° bepaalt immers: «... tenzij door de houder van een bijzondere zakelijke zekerheid, zoals een bijzonder voorrecht, hypotheek of pandrecht, op de goederen die er geheel of gedeeltelijk de grondslag van vormen;». Deze tekst beoogt alle zekerheidstechnieken, waarin het Burgerlijk Wetboek voorziet en waarvan de verkoper van een bedrijfsuitrusting gebruik zal kunnen maken.

Feit blijft dat door de voorgestelde tekst een maatschappijkeuze wordt gemaakt.

Tenslotte wijst de vertegenwoordiger van de Minister erop dat § 1 van artikel 1408 ongeveer dezelfde inhoud heeft als de huidige Franse wet die de grens van niet-vatbaarheid voor beslag van beroepsgoederen heeft afgeschaft, omdat dergelijke grens altijd vatbaar is voor betwisting. Tegelijkertijd heeft men willen vermijden dat het systeem van de juridische zekerheden op de helling wordt gezet.

Hetzelfde lid stelt vast dat dit ontwerp nog andere problemen doet rijzen.

Zo houden de bijkomende belemmeringen om beslag te leggen op goederen van de doorsneegezinnen het gevaar in dat de kredietverlening in belangrijke mate zal worden afgeremd.

Ten slotte heeft het lid vragen met betrekking tot de kosten van het beslag. In een doorsnee-gezin zijn de mogelijkheden om beslag te leggen op zichzelf reeds zeer beperkt. Wanneer dit beslag dan ook wordt uitgevoerd, rijst de vraag of er dan nog een redelijke verhouding zal bestaan tussen enerzijds de opbrengst

Outre que cette dernière technique est plus humaine que la première, le Gouvernement y voit la possibilité d'encourager le règlement à l'amiable.

L'objectif de la réforme était même d'aller plus loin et d'instaurer un concordat civil; mais il n'a pas pu être réalisé, si bien que le projet reste effectivement incomplet sur ce point.

Ensuite, le représentant du ministre confirme que l'on peut se poser la question de savoir si les solutions proposées compromettent l'ordre juridique.

L'un des critères consiste à se demander si l'article 1408 du Code judiciaire rend bien le contenu de l'article 476 de la loi sur les faillites; or, tel est incontestablement le cas, puisque l'article 476 nouveau, proposé par le projet, renvoie explicitement à l'article 1408.

Une deuxième question se pose: les dispositions proposées portent-elles atteinte à la sécurité commerciale?

Il faut y répondre par la négative; en effet, l'article 1408, 3°, dispose: «... sauf par le titulaire d'une sûreté réelle spéciale, telle qu'un privilège spécial, une hypothèque ou un gage dont les biens constituent tout ou partie de l'assiette;». Ce texte vise toutes les techniques de sûreté que prévoit le Code civil et dont le vendeur d'un équipement professionnel pourra faire usage.

Il n'en reste pas moins que le texte proposé fait un choix de société.

Enfin, le représentant du ministre souligne que le § 1er de l'article 1408 a, à peu de chose près, le même contenu que la loi française actuelle, qui a supprimé la limite d'insaisissabilité des biens professionnels, parce qu'une telle limite est toujours contestable. Simultanément, on a voulu éviter de mettre en cause le système des sûretés juridiques.

Le même membre constate que le projet en discussion soulève encore d'autres problèmes.

Ainsi, les entraves supplémentaires à la saisie de biens des ménages moyens risquent de freiner, dans une large mesure, l'octroi de crédits.

Enfin, l'intervenant s'interroge sur le coût de la saisie. Dans un ménage moyen, les possibilités de saisie sont en soi déjà très limitées. Lorsque, de surcroît, cette saisie est exécutée, on peut se demander si la proportion entre, d'une part, le produit des biens récupérables et, d'autre part, le coût de la procédure de saisie

van de recupereerbare goederen en anderzijds de kosten van de beslagprocedure. De bepalingen die worden voorgesteld zijn immers niet kostenbesparend, maar zijn integendeel van aard om bijkomende kosten te creëren.

In dezelfde gedachtengang vraagt een lid of er geen onderscheid zou moeten worden gemaakt tussen enerzijds degenen die nog een beroepsactiviteit uitoefenen en anderzijds de langdurige werklozen en degenen die slechts van een bestaansminimum genieten. De vraag rijst of er voor de genietters van het bestaansminimum niet in een bijzondere regeling kan worden voorzien.

De thans voorgestelde oplossing zou tot gevolg kunnen hebben dat de verantwoordelijkheid uiteindelijk wordt doorgeschoven naar de O.C.M.W.'s, waarvan sommigen te kampen hebben met financiële moeilijkheden.

De vertegenwoordiger van de Minister merkt op dat in artikel 1408 wordt rekening gehouden met het begrip « onaantastbaar levensminimum ».

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de twee vermelde gevallen.

Wat betreft de werkloosheidsuitkering, zijn de artikelen 1409 en 1410 van toepassing. Wel wordt er in een bijzonder regime voorzien voor de sociale uitkeringen.

De bedoeling bestaat erin een levensminimum te waarborgen dat het mogelijk maakt een menswaardig bestaan te leiden: dat minimum wordt verhoogd.

Wat betreft het bestaansminimum en de maatschappelijke dienstverlening in het kader van de wet van 8 juli 1976, wordt een dubbele regel toegepast.

In geen geval kan de maatschappelijke dienstverlening in beslag worden genomen; met betrekking tot het bestaansminimum bestaat er een twistpunt, dat door de Regering en de Kamer moest worden opgelost.

Er werd beslist dat het bestaansminimum in principe onaantastbaar is, behalve in de hypothese van een beslag wegens achterstallige onderhoudsgelden. In dit laatste geval kan de onderhoudsplichtige de maatschappelijke dienstverlening genieten.

De vertegenwoordiger van de Minister erkent dat dit een delicaat probleem stelt: er bestaat een armoedesituatie waaraan iets moet worden gedaan.

De toestand van de schuldeisers van onderhoudsgelden is even achtenswaardig en heeft de overhand gehaald.

sera encore raisonnable. En effet, les dispositions proposées ne réduisent pas les frais, elles sont au contraire de nature à en engendrer de nouveaux.

Dans le même ordre d'idées, un commissaire demande s'il ne faudrait pas faire une distinction entre, d'une part, ceux qui exercent encore une activité professionnelle et, d'autre part, les chômeurs de longue durée et ceux qui ne bénéficient que du minimum de moyens d'existence. La question se pose de savoir si l'on ne peut prévoir un régime particulier pour les bénéficiaires du minimex.

La solution proposée actuellement pourrait finalement entraîner un glissement des responsabilités vers les C.P.A.S., dont certains doivent faire face à des difficultés financières.

Le représentant du ministre fait remarquer que l'article 1408 tient compte de la notion de « minimum vital intangible ».

Il faut faire une distinction entre les deux cas cités.

En ce qui concerne l'allocation de chômage, les articles 1409 et 1410 sont applicables. Mais un régime particulier est prévu pour les allocations sociales.

L'objectif est de garantir un minimum vital, permettant de mener une existence dans la dignité: ce minimum est majoré.

En ce qui concerne le minimum de moyens d'existence et l'aide sociale dans le cadre de la loi du 8 juillet 1976, on applique une double règle.

En aucun cas, l'aide sociale ne peut être saisie; quant au minimum de moyens d'existence, il constitue un point controversé, que le Gouvernement et la Chambre ont dû trancher.

Il a été décidé que le minimum de moyens d'existence est en principe intangible, sauf dans l'hypothèse d'une saisie pour cause d'arriérés d'aliments. Dans ce dernier cas, le débiteur d'aliments peut bénéficier de l'aide sociale.

Le représentant du ministre reconnaît que cela soulève un problème délicat: il existe, en effet, une situation de pauvreté à laquelle il convient de répondre.

La situation des créanciers de pensions alimentaires est tout aussi digne d'intérêt, et ce sont les préoccupations la concernant qui l'ont emporté.

Een lid herinnert aan de besprekingen die tijdens de vorige legislatuur in de Kamer werden gevoerd. Ter gelegenheid van de bespreking in de plenaire vergadering werd het ontwerp teruggezonden naar de Commissie omdat men van mening was dat het toch wat te ver ging.

Dientengevolge zijn er een aantal wijzigingen aangebracht, die voornamelijk verband houden met de formaliteiten. Met name was het bijvoorbeeld zo dat, volgens het oorspronkelijk ontwerp, ieder beslagexploot van de gerechtsdeurwaarder de beschrijving moest bevatten van alle goederen die niet vatbaar waren voor beslag.

De thans voorgelegde tekst is beter, hoewel het lid toch een opmerking wenst te formuleren in verband met de goederen die niet vatbaar zijn voor beslag.

Men moet ervan uitgaan dat een aantal personen zullen trachten te ontsnappen aan de aanspraken van de rechtmatige schuldeisers.

Het begrip «goederen die volstrekt noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het beroep» is vrij ruim en de uitzondering die de Minister met het amendement heeft aangebracht, namelijk als ze tegemoetkomen aan het commerciële doel, door de mogelijkheid te bieden om bijzondere voorrechten in te schrijven, blijft evenwel beperkt. De uitzondering beoogt vooral de financiële instellingen, maar blijft totaal buiten het domein van de privé-schuldeiser, bijvoorbeeld de exploitatiegoederen van een restaurant of een café.

Het lid vreest dus dat er zich bij beslaguitvoering een aantal moeilijkheden zullen voordoen die men nu nog niet kan vermoeden, des te meer daar artikel 6 van het ontwerp (artikel 1408 Gerechtelijk Wetboek) een zeer gemakkelijke procedure van schorsing van de vervolgingen bevat, die een toevloed van procedures voor de beslagrechter zal veroorzaken, ongeacht de moeilijkheden waarover die magistraat zich nu reeds moet uitspreken.

In verband met de regeling met betrekking tot de uitvoering en de verdere realisering van de beslagprocedure en met de mogelijkheid om een verkoop in de plaats te stellen van de verdere uitwerking van het uitvoerend beslag, stelt het lid dat dit in principe een zeer goed systeem is, vermits in een aantal gevallen de opbrengst van de openbare verkoop de kosten van de procedure zelfs niet kan dekken. Men moet dus aan de beslagene de mogelijkheid geven om het geheel te verkopen aan een bepaalde prijs.

Maar deze regeling in artikel 15 (artikel 1526bis Gerechtelijk Wetboek) zal ongetwijfeld voor diegenen, die daar misbruik van willen maken, een overvloed aan mogelijkheden geven om de procedures te vertragen en betwistingen uit te lokken.

Het lid herinnert er tenslotte aan dat de fractie waarvan het deel uitmaakt bij de bespreking in de Kamer voor dezelfde problematiek was geplaatst en

Un membre rappelle les discussions qui ont eu lieu à la Chambre, au cours de la législature précédente. Au cours de la discussion en séance plénière, il fut décidé de renvoyer le projet en commission, parce que l'on estimait qu'il allait finalement un peu trop loin.

Une série de modifications furent alors apportées, principalement en ce qui concerne les formalités. Ainsi, le projet initial disposait, par exemple, que le procès-verbal de saisie de l'huissier de justice devait contenir la description de tous les objets insaisissables.

Le texte qui nous est soumis est meilleur, mais l'intervenant n'en aimerait pas moins formuler une observation au sujet des biens insaisissables.

Il faut bien se dire que certaines personnes tenteront de se soustraire aux droits que voudraient exercer sur elles des créanciers légitimes.

La notion de «biens indispensables à la profession du saisi» est très large et l'exception que le ministre a insérée, par le biais de son amendement, pour les biens à destination commerciale faisant l'objet d'un privilège spécial, reste toutefois limitée. L'exception vise surtout les organismes financiers et exclut totalement les créanciers privés, par exemple lorsque les biens en question sont des biens d'exploitation d'un restaurant ou d'un café.

L'intervenant craint donc que des difficultés, que l'on ne soupçonne pas encore maintenant, ne surgissent lors des saisies, d'autant plus que l'article 6 du projet (article 1408 du Code judiciaire) prévoit une procédure très aisée de suspension des poursuites, qui provoquera un afflux de procédures devant le juge des saisies, sans compter les difficultés sur lesquelles le magistrat doit se prononcer dès à présent.

En ce qui concerne les dispositions relatives à l'exécution et à la poursuite de la procédure de saisie et à la possibilité de substituer la vente à la réalisation de la saisie-exécution, l'intervenant déclare qu'il s'agit, en principe, d'un bon système, puisque, dans un certain nombre de cas, le produit de la vente publique ne couvrira même pas les frais de la procédure. Il faut donc permettre au saisi de vendre l'ensemble à un prix déterminé.

Toutefois, les dispositions de l'article 15 (article 1526bis du Code judiciaire) offriront sans aucun doute à ceux qui voudraient en faire un usage abusif de nombreuses possibilités de retarder les procédures et de susciter des contestations.

L'intervenant rappelle que le groupe politique auquel il appartient avait été confronté au même problème lors de la discussion à la Chambre et qu'il avait

het ontwerp had goedgekeurd, hetgeen ook voor het voorgelegde ontwerp zal gelden, gelet op het feit dat een wijziging van de wetgeving absoluut noodzakelijk is.

Een ander lid spreekt ook de wens uit dat het ontwerp zo spoedig mogelijk wet zou worden. De geformuleerde opmerkingen zijn evenwel positief.

Het lid sluit zich onder meer aan bij de opmerking dat in het aangehaalde voorbeeld van een curator die beslag zou leggen bij inventaris van een faillissement voor een middelgroot bedrijf, de gefailleerde, op basis van een extensieve interpretatie van het ontwerp, zijn beroepsactiviteit zou kunnen verderzetten.

Om te vermijden dat de goedkeuring van het ontwerp zou worden vertraagd, stelt het lid voor, als er een consensus bestaat in de Commissie over bepaalde amendementen, contact op te nemen met de Kamer van Volksvertegenwoordigers, om te weten of zij het eens zou kunnen zijn met de voorgestelde wijzigingen.

Dezelfde werkmethode werd trouwens al toegepast bij de bespreking over het wervingscollege der magistraten.

Als er geen consensus bestaat, dan zou het lid voorstander zijn om de tekst *ne varietur* aan te nemen.

Een lid deelt eveneens de bekommernis door andere leden uitgesproken met betrekking tot de noodzaak dat het ontwerp zo vlug mogelijk definitief wordt goedgekeurd, al was het maar om rechtsonzekerheid te vermijden.

Er kan nochtans niet worden betwist dat het ontwerp meerdere vragen oproept, onder meer voor meerdere bepalingen opgesomd in het nieuwe artikel 1408 (artikel 6 van het ontwerp). Het zal vrij eenvoudig zijn om betwistingen te doen ontstaan waarover de beslagrechter zich zal moeten uitspreken al was het maar om een uitstel af te dwingen en de procedures aldus af te remmen, om de kosten op te drijven en de schuldeisers te ontmoedigen.

Al deze betwistingen zullen van aard zijn om de beslagrechters te ontmoedigen.

Het zou eventueel nuttig zijn, na verloop van tijd, een evaluatie te maken.

De rechtsonderhorige klaagt immers over het feit dat een aantal vonnissen niet uitvoerbaar zijn, wegens een handig optreden van de schuldenaar of het gebrek aan goederen, hetgeen enorme uitvoeringskosten vergt, die niet gedekt worden door het beslag en zelfs de oorspronkelijke schuldvordering overtreffen.

Bepaalde inlichtingen zouden door de gerechtsdeurwaarders zelf kunnen worden verstrekt, die immers het best geplaatst zijn om te weten in welke

approuvé le projet, ce qu'il fera également pour ce qui est du projet à l'examen au Sénat, parce qu'une modification de la législation s'impose absolument.

Un autre membre exprime à son tour le souhait de voir le projet devenir aussi vite que possible une loi. Toutefois, les observations qui ont été formulées sont positives.

L'intervenant partage, notamment, l'avis selon lequel, dans l'exemple cité d'un curateur qui opérerait une saisie lors de l'inventaire de la faillite d'une entreprise moyenne, une interprétation extensive du projet permettrait au failli de poursuivre son activité professionnelle.

Pour ne pas retarder l'adoption du projet, le membre propose, s'il y a consensus en commission sur certains amendements, de prendre contact avec la Chambre des représentants pour savoir si elle pourrait marquer son accord sur les modifications proposées.

On a, du reste, déjà procédé de la même manière lors de la discussion concernant le collège de recrutement des magistrats.

En l'absence de consensus, l'intervenant serait partisan d'adopter le texte *ne varietur*.

Un membre déclare partager le souci exprimé par d'autres membres quant à la nécessité d'adopter le projet le plus rapidement possible, ne serait-ce que pour éviter l'insécurité juridique.

Il est, cependant, incontestable que le texte soulève un certain nombre de questions, notamment en ce qui concerne plusieurs dispositions du nouvel article 1408 (article 6 du projet). L'on pourra susciter assez facilement des contestations nécessitant l'intervention du juge des saisies, ne serait-ce que pour arracher un sursis et freiner ainsi la procédure de manière à faire monter les coûts et à décourager les créanciers.

Toutes ces contestations seront de nature à décourager les juges des saisies.

Il pourrait être utile, après un certain temps, de procéder à une évaluation.

Le justiciable se plaint, en effet, qu'un certain nombre de jugements sont inexécutables en raison de l'habilité du débiteur ou du manque de biens. Or, les frais consentis en vue de l'exécution sont considérables, et ils ne sont pas couverts par la saisie. Il arrive même qu'ils dépassent le montant de la créance initiale.

Certains renseignements pourraient être donnés par les huissiers eux-mêmes, puisqu'ils sont le mieux placés pour savoir dans quels cas ils pourront obtenir

gevallen zij tot een totale of onvoldoende recuperatie kunnen overgaan en welke de verhouding is van de kosten ten opzichte van de in beslag genomen goederen. Op basis van die inlichtingen zouden de nodige maatregelen moeten worden getroffen, zodanig dat de gerechtsdeurwaarder niet zonder meer eigenmachtig beslist over de modaliteiten van de uitvoering.

In een aantal gevallen worden immers de door de schuldenaar verrichte betalingen, uitsluitend gebruikt om uitvoeringskosten te dekken; de verkoop wordt dan uitgesteld en na een bepaalde termijn wordt een nieuw beslag gelegd, dat uiteraard nieuwe kosten veroorzaakt. Er zou bij voorbeeld kunnen worden bepaald dat de gerechtsdeurwaarder in een eerste fase slechts tot een provisioneel bedrag, dat hij opvoert, mag uitvoeren en dat hij dan telkens nieuwe instructies moet vragen op basis van de informatie, waarover hij op dat ogenblik beschikt.

De huidige situatie valt uit ten nadele van de schuldeiser, maar vooral ook ten nadele van de kleine schuldenaars die met weinig middelen een zeer moeilijke situatie moeten verhelpen, dan nog met tussenkomst van het O.C.M.W. Zij worden overstelpd met kosten waarvan zij nooit het einde zien inzonderheid wegens de opeenhoping van de interesten op de hoofdschuld.

In een andere gedachtengang stelt het lid dat hij best kan aanvaarden dat uit het beslag worden gesloten « de voorwerpen die dienen voor de eredienst », doch dit begrip moet worden gepreciseerd, vermits het ruim is; het kan immers betrekking hebben op antieke stukken die enorm veel waarde hebben.

Aldus kan het voorbeeld worden geciteerd waarbij de gerechtsdeurwaarder de vervanging had voorgesteld van een zeer waardevol en antiek kruisbeeld door een ander, dat hij in reserve had, omdat dat antiek kruisbeeld het enige waardevolle stuk was in het huis.

Tenslotte stelt het lid dat hij bezwaar heeft tegen de uitdrukking « De advocaten (...) belast met een procedure... » (artikel 5 van het ontwerp). Het lid zou de volgende tekst voorstellen: « De advocaten van partijen die een procedure voeren en de gerechtsdeurwaarders belast met een procedure tegen... ».

In verband met de voorwerpen die dienen voor de uitoefening van de eredienst, wijst een lid erop dat deze uitzondering geen nieuwe bepaling uitmaakt. Deze bepaling komt reeds voor sedert het Romeinse recht en heeft tot op heden nooit aanleiding gegeven tot echte moeilijkheden.

Trouwens de « voorwerpen tot uitoefening van de eredienst » zijn deze die men effectief vindt in de kerken en gelijkgestelde plaatsen, maar niet bij de

une récupération totale et dans quels cas celle-ci sera insuffisante, et quelle est l'importance des frais par rapport à la valeur des biens saisis. Les mesures nécessaires devraient être prises sur la base de ces renseignements, de sorte que l'huissier ne décide pas, sans plus, souverainement, des modalités.

En effet, dans un certain nombre de cas, les paiements effectués par le débiteur sont affectés exclusivement à la couverture des frais d'exécution; l'on reporte alors la vente et, au bout d'un certain délai, l'on opère une nouvelle saisie, laquelle entraîne évidemment de nouveaux frais. L'on pourrait, par exemple, prévoir que, dans une première phase, l'huissier ne peut exécuter que jusqu'à concurrence d'un montant provisionnel, qu'il réclame, et qu'il doit ensuite demander, à chaque fois, de nouvelles instructions, sur la base des informations du moment.

La situation actuelle est désavantageuse pour le créancier, mais aussi et surtout pour les petits débiteurs, qui doivent faire face, avec peu de moyens, à une situation très difficile, avec en plus l'intervention du C.P.A.S. Ils sont submergés de frais, dont ils ne voient jamais la fin, spécialement en raison de l'accumulation des intérêts liés au principal.

Dans un autre ordre d'idées, si l'intervenant peut admettre que « les objets servant à l'exercice du culte » ne peuvent être saisis, il estime néanmoins que cette notion, particulièrement large, devrait être précisée; en effet, elle peut viser des objets anciens ayant une très grande valeur.

Ainsi, il est arrivé qu'un huissier de justice proposât de remplacer une croix antique d'une grande valeur par une autre, qu'il avait en réserve, la croix antique étant la seule pièce de valeur dans la maison.

Enfin, l'intervenant émet des objections contre l'expression « Les avocats... chargés d'une procédure... » (art. 5 du projet). Il propose de remplacer celle-ci par le texte suivant: « Les avocats des parties engagées dans une procédure et les huissiers de justice chargés d'une procédure contre... ».

En ce qui concerne les objets servant à l'exercice du culte, un membre souligne que cette disposition n'est pas une nouveauté. Elle remonte au droit romain et n'a jamais donné lieu à de véritables difficultés.

D'ailleurs, « les objets servant à l'exercice du culte » sont ceux que l'on trouve effectivement dans les églises et endroits assimilés, et non chez les parti-

particulieren (zie antwoord van de Minister op een advies van de Raad van State, d.d. 29 juni 1964, Pasin., 1967, blz. 892).

Een ander lid vraagt of men in de tekst hoe dan ook niet zou moeten preciseren dat het alleen maar kan gaan om de erkende erediensten.

Bovendien rijst de vraag of het artikel 1408 van toepassing is op de kerkfabrieken, waar de bedoelde voorwerpen zich kunnen bevinden. Blijkbaar is dit niet het geval, vermits het om publiekrechtelijke instellingen gaat.

Is de tekst toepasselijk op de voorwerpen bewaard door particulieren of in voorkomend geval door een bedrijf?

Een lid vestigt de aandacht op de problemen die kunnen rijzen, wanneer men beslag legt bij iemand die een onbemiddelde persoon onderbrengt en die dan het bewijs moet leveren dat de huisraad hem toebehoort.

Dergelijke bewijsvoering is niet altijd evident en de procedure van verzet doet de kosten toenemen. Daarenboven brengt het beslag meestal niets op.

De vertegenwoordiger van de Minister herinnert aan een vijftal problemen die worden opgeworpen en een beeld geven van de moeilijkheden die zich terzake voordoen.

Vooraf werd het probleem opgeworpen van de mogelijkheid om beslag te leggen op het bestaansminimum.

De oplossingen zijn technisch mogelijk, doch er zal wel een politieke keuze moeten worden gedaan.

De volgende vragen betreffen de bepaling dat voorwerpen die dienen voor de uitoefening van de eredienst niet in aanmerking komen voor beslag en het gevaar van een toename van betwistingen, die bij de beslagrechter aanhangig worden gemaakt, vooral bij beslag van de goederen dienend voor de uitoefening van het beroep van de beslagene.

Vervolgens kwam aan bod het verband tussen artikel 1408 Gerechtelijk Wetboek en artikel 476, § 2, van de faillissementswet.

Deze problemen raken inzonderheid de artikelen 1408 en volgende Gerechtelijk Wetboek, namelijk één van de twee aspecten van het ontwerp.

Een eerste aspect dat tot nu toe nog niet werd behandeld, betreft de wijziging van de artikelen 1390 en volgende Gerechtelijk Wetboek.

Deze wijziging heeft tot doel de publiciteit in verband met beslag, afstand en delegatie te ontwikkelen en te verbeteren.

Het tweede aspect betreft de afbakening van de lichamelijke en niet-lichamelijke roerende goederen, die niet in beslag kunnen worden genomen.

culiers (voir la réponse du ministre à une observation du Conseil d'Etat, du 29 juin 1964, Pasin., 1967, p. 892).

Un autre membre demande si l'on ne devrait pas préciser qu'il ne peut s'agir que d'un culte reconnu.

L'on peut en outre se demander si l'article 1408 s'applique aux fabriques d'église, où les objets en question peuvent se trouver. Il semblerait que ce ne soit pas le cas, puisqu'il s'agit d'institutions de droit public.

Le texte s'applique-t-il aux objets conservés par les particuliers ou, le cas échéant, par une entreprise?

Un membre attire l'attention sur les problèmes qui peuvent se poser lorsque l'on procède à une saisie chez quelqu'un qui héberge une personne sans ressources et qui doit alors prouver que le mobilier lui appartient.

Administrer une telle preuve n'est pas toujours chose aisée et la procédure d'opposition entraîne une augmentation des frais. En outre, la saisie ne rapporte généralement rien.

Le représentant du ministre rappelle les cinq problèmes qui sont posés et qui donnent une idée des difficultés qui surgissent en la matière.

L'on a déjà abordé la question de la saisie éventuelle du minimum de moyens d'existence.

Techniquement, cela ne pose pas de problèmes, mais il faudra faire un choix politique.

Les questions suivantes concernent la disposition selon laquelle les objets servant à l'exercice du culte ne peuvent être saisis, ainsi que le risque de voir croître le nombre des contestations portées devant le juge des saisies, surtout en ce qui concerne la saisie des biens servant à l'exercice de la profession du saisi.

Ensuite a été abordé le lien qui existe entre l'article 1408 du Code judiciaire et l'article 476, § 2, de la loi sur les faillites.

Ces problèmes concernent en particulier les articles 1408 et suivants du Code judiciaire, autrement dit, un des deux aspects du projet à l'examen.

Le premier aspect, qui n'a pas encore été abordé, porte sur la modification des articles 1390 et suivants du Code judiciaire.

Cette modification a pour but d'améliorer et de développer les mesures de publicité en matière de saisie, de cession et de délégation.

Le deuxième aspect concerne la délimitation des biens meubles corporels et incorporels qui sont insaisissables.

Een lid herinnert eraan dat de Nationale Orde van Advocaten de aandacht heeft gevestigd op bepaalde aspecten van het ontwerp. Zij heeft gewezen op het gevaar van een verbod van beslag op de goederen die vereist zijn voor de uitoefening van het beroep.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1, 2, 3, 4 en 5

Deze artikelen worden aangenomen met eenparigheid van de 16 aanwezige leden.

Artikel 6 (artikel 1408 Gerechtelijk Wetboek)

Dit artikel vervangt het artikel 1408 Gerechtelijk Wetboek.

§ 1, 1° en 2°.

Een lid merkt op dat in deze bepaling een dubbele methode wordt aangewend; enerzijds wordt kwantitatief opgesomd wat nodig is, anderzijds wordt een algemene term gebruikt, namelijk nodig en onmisbaar, waarbij aan de rechter ruimte voor appreciatie wordt gegeven.

Een lid stelt dat het niet aan de gerechtsdeurwaarder toekomt om ingeval van betwisting een beslissing te nemen. Het komt dus wel aan de beslagrechter toe om de teksten te interpreteren.

De vertegenwoordiger van de Minister bevestigt dit standpunt. Zodra immers wordt geraakt aan de goederen van een beslagene, ontstaat de mogelijkheid van discussie. Men moet nagaan hoe de toepassingsproblemen zullen worden opgelost. In elk geval is de beslagrechter de enige instantie die daarvoor bevoegd is, hetgeen duidelijk wordt bevestigd door artikel 1408, § 3.

Voor een lid is het duidelijk dat voor meerdere elementen de vraag kan worden gesteld of ze al dan niet in aanmerking komen voor beslag, meer in het bijzonder wat de goederen betreft van een uitzonderlijk grote waarde.

Een lid stelt vast dat het ontwerp een zeer precieze en gedetailleerde opsomming geeft van de goederen die in aanmerking komen, welke ook de toestand is waarin de betrokkene zich bevindt en eveneens welke ook diens sociale toestand is; er wordt praktisch geen ruimte gelaten voor enige interpretatie.

Het lid vraagt zich af of het niet beter zou zijn te opteren voor een meer algemene formulering, waarbij de rechter de mogelijkheid heeft om in elk concreet geval te beslissen, rekening houdend met de toestand van de beslagene.

Un membre rappelle que l'Ordre national des avocats a attiré l'attention sur certains aspects du projet. Il a notamment relevé le danger qu'il y avait à interdire la saisie des biens nécessaires à l'exercice de la profession.

III. DISCUSSION DES ARTICLES

Articles premier, 2, 3, 4 et 5

Ces articles sont adoptés à l'unanimité des 16 membres présents.

Article 6 (article 1408 du Code judiciaire)

Cet article remplace l'article 1408 du Code judiciaire.

§ 1er, 1° et 2°.

Un commissaire fait observer que cette disposition applique une double méthode: d'une part, on procède à une énumération quantitative de ce qui est nécessaire et, d'autre part, on utilise des termes généraux, les mots « nécessaires » et « indispensables », qui donnent au juge une marge d'appréciation.

Un membre affirme qu'il n'appartient pas à l'huissier de justice de prendre une décision en cas de contestation. C'est donc bien au juge des saisies qu'il revient d'interpréter les textes.

Le représentant du ministre confirme ce point de vue. En effet, la possibilité de discussion apparaît dès que l'on touche aux biens d'un saisi. Il faut examiner comment les problèmes d'application seront résolus. En tout cas, le juge des saisies est l'unique autorité compétente en la matière, ce que confirme clairement l'article 1408, § 3.

Selon un membre, il est évident que l'on peut s'interroger sur la saisissabilité de plusieurs éléments, plus précisément en ce qui concerne les biens d'une valeur exceptionnelle.

Un commissaire constate que le projet donne une énumération très précise et détaillée des biens qui entrent en considération, quelles que soient les circonstances dans lesquelles l'intéressé se trouve et quelle que soit également sa condition sociale; on ne laisse quasiment aucune marge d'interprétation.

L'intervenant se demande s'il ne serait pas préférable d'opter pour une formulation plus générale, qui donnerait au juge la possibilité de décider dans chaque cas concret, compte tenu de la situation du saisi.

§ 1, 3°.

Er wordt bevestigend geantwoord op de vraag of het juist is dat in artikel 1408, § 1, 3°, de goederen van beslag zijn uitgesloten die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, tenzij dat er een bijzonder voorrecht is betekend, terwijl bij faillissement het algemeen beslagrecht op deze goederen wel wordt uitgeoefend, overeenkomstig artikel 476 van de faillissementswet, dat luidt als volgt: «De goederen bedoeld in artikel 1408, met uitzondering van de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, worden uit het actief van het faillissement gesloten»; inzake faillissementen doen er zich geen problemen voor.

Een lid dient het volgende amendement in:

«Het voorgestelde artikel 1408, § 1, 3°, vervangen door wat volgt:

«3° op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, tot een waarde te bepalen bij koninklijk besluit, naar keuze van de beslagene op het tijdstip van het beslag.»

Verantwoording

België is een lidstaat van de E.E.G., Frankrijk en Nederland zijn dit ook. Een harmonisatie van de wetgeving is nodig en kan hier zonder moeite bereikt worden.

De sociale voorzieningen zijn voldoende uitgebouwd in de paragraaf 1, 1° en 2°, van het artikel.

De negatieve economische weerslag van de voorgestelde tekst (3°) is zeer groot en het voorgesteld amendement herstelt deze misvatting.

De indiener licht hierbij toe dat het amendement aansluit bij meerdere standpunten die ter zake werden ingenomen.

Het kan gebeuren dat de beroepsvoorwerpen niet in beslag worden genomen en de beslagene die achteraf te gelde maakt.

De vertegenwoordiger van de Minister bevestigt dat de Regering in een eerste periode akkoord was met de thans voorgestelde tekst. Nu worden onder meer door de Minister van Financiën in dat verband bezwaren geopperd.

In het actuele artikel 1408, 2°, is een grens van 10 000 frank ingebouwd.

Er werd een inventaris opgemaakt enerzijds van de argumenten ten voordele van een regeling bij koninklijk besluit, anderzijds van de argumenten ten voordele van de beperking tot een bepaald bedrag.

Men moet evenwel rekening houden met het vertrekpunt. In de Kamer werd om een regeling gevraagd, die zich inspireert op het Franse recht,

§ 1er, 3°.

Il est répondu par l'affirmative à la question de savoir s'il est exact que l'article 1408, § 1er, 3°, exclut de la saisie les biens indispensables à la profession du saisi, à moins qu'un privilège spécial n'ait été signifié, alors qu'en cas de faillite, le droit général des saisies est exercé sur ces biens, conformément à l'article 476 de la loi sur les faillites, qui est libellé comme suit: «Les biens visés à l'article 1408 du Code judiciaire, à l'exception des biens indispensables à la profession du saisi, sont exclus de l'actif de la faillite»; aucun problème ne se pose donc en matière de faillite.

Un commissaire dépose l'amendement suivant:

«Remplacer le § 1er, 3°, de l'article 1408 proposé par ce qui suit:

«3° Les biens indispensables à la profession du saisi, jusqu'à concurrence d'une valeur à déterminer par arrêté royal, au choix du saisi au moment de la saisie.»

Justification

La Belgique est un Etat membre de la C.E.E. La France et les Pays-Bas sont aussi des Etats membres. Une harmonisation des législations s'impose et, en l'espèce, on peut la réaliser sans peine.

Les dispositions sociales prévues au § 1er, 1° et 2°, de l'article sont suffisantes.

Le texte proposé (3°) aurait une incidence économique négative très grande, ce qui serait une mauvaise chose, et l'amendement proposé corrige cette erreur.

L'auteur explique à ce propos que l'amendement rejoint plusieurs points de vue qui ont été adoptés en la matière.

Il peut arriver que les objets professionnels ne soient pas saisis et que le saisi les réalise ultérieurement.

Le représentant du ministre confirme que, dans un premier temps, le Gouvernement était d'accord sur le texte proposé actuellement. Mais aujourd'hui, des objections apparaissent, qui émanent notamment du ministre des Finances.

L'article 1408, 2°, prévoit un plafond de 10 000 francs.

On a dressé l'inventaire des arguments en faveur d'un règlement par voie d'arrêté royal, d'une part, et des arguments en faveur de la limitation à un certain montant, d'autre part.

Il faut toutefois tenir compte du point de départ. A la Chambre, on a demandé une réglementation s'inspirant du droit français, c'est-à-dire excluant la saisie

namelijk de onmogelijkheid van beslag op de goederen noodzakelijk voor het uitoefenen van het beroep, maar waarbij wordt vereist dat deze goederen moeten worden gebruikt om de schuld te betalen, met het gevolg dat men zich richt op een regeling van betaling in der minne.

Het is duidelijk dat de finaliteit van het verbod van beslag niet wordt teruggevonden of minstens niet meer is veilig gesteld.

Het bepaalde in het 2° en het 3° is het gevolg van de splitsing van een tekst die eertijds een enkel geheel uitmaakte. Deze splitsing is tot stand gekomen ingevolge een amendement. Thans moet worden vastgesteld dat de voorgestelde tekst aanleiding kan geven tot een andere benadering van het geheel.

Nu wordt voorgesteld een beperking in te voeren voor de beroepsgoederen.

Indien er sprake zou zijn van een beperking van het bedrag, zou zulks ook voor het 2° moeten gelden, zo niet komt men tot een onlogische oplossing wat de beroepsopleiding betreft, gelet op het feit dat daarvoor vaak gesofisticeerd materiaal wordt aangewend.

Trouwens de oorspronkelijke bepaling van artikel 1408, met de beperking van het bedrag, heeft zelden aanleiding gegeven tot discussie voor de beslagrechter. Het is vaak moeilijk om van een bepaald goed een bedrag af te splitsen, bijvoorbeeld het voertuig dat voor internationaal transport wordt aangewend.

Een lid kan het niet eens zijn met het amendement. Wanneer wordt vooropgesteld dat de sociale behandeling gelijk moet zijn, kan zulks gelden voor het 1°, doch niet voor het 3°. Wanneer deze goederen niet vatbaar zijn voor beslag, is dat ook in het belang van de schuldeiser, doch de aard van de schulden kan verschillen naargelang van het type van schuldeiser.

Er wordt herinnerd aan de bespreking in de Kamer en de tussenkomst van Professor de Leval bij die gelegenheid. Aandacht moet worden besteed aan het feit dat er een belangrijke nuancering bestaat tussen het beslag en de verkoop. In het ontwerp is er geen sprake van uitvoering.

Een lid citeert een vonnis van de beslagrechter van Dinant, waarin wordt beslist dat een auto, die wordt gebruikt om zich naar het werk te begeven, «noodzakelijk is» voor het beroep, omdat andere verplaatsingsmiddelen zeer beperkt zouden zijn.

Bovendien vraagt het lid of artikel 1408, 3°, kan worden aanvaard. Deze tekst bepaalt enkel dat de goederen, noodzakelijk voor het beroep, niet beslagbaar zijn door de chirographische schuldeisers en de algemene bevoorrechte schuldeisers. De bijzondere en hypothecaire schuldeisers kunnen wel beslag laten leggen. De idee dat de beroepsgoederen in zekere mate onvatbaar moeten zijn voor beslag is

des biens nécessaires à l'exercice de la profession, tout en exigeant que ces biens soient obligatoirement utilisés à payer la dette, avec la conséquence que l'on s'oriente vers un système de règlement amiable.

Il est clair que l'on ne retrouve pas dans le texte cette finalité de l'interdiction de saisir ou, à tout le moins, qu'elle n'est plus garantie.

Les dispositions du 2° et du 3° résultent de la division d'un texte qui, auparavant, formait un tout. Cette division trouve son origine dans un amendement. Force est de constater à présent que le texte proposé peut conduire à une approche différente de l'ensemble.

On propose maintenant de prévoir une limitation à l'égard des biens à usage professionnel.

S'il était question d'une limitation du montant, ce devrait être le cas pour le 2°, sans quoi la solution retenue pour la formation professionnelle serait illogique, vu que l'on utilise souvent pour celle-ci du matériel perfectionné.

Du reste, la disposition originelle de l'article 1408, avec la limitation de montant qu'elle contient, a rarement prêté à discussion devant le juge des saisies. Il est souvent difficile de détacher une somme d'un bien déterminé, comme par exemple un véhicule servant au transport international.

Un membre ne peut marquer son accord sur l'amendement. L'argument selon lequel le traitement social doit être égal peut valoir pour le 1°, mais pas pour le 3°. Le créancier a également intérêt à ce que ces biens soient insaisissables, mais la nature des dettes peut varier selon le type de créancier.

On rappelle la discussion à la Chambre et l'intervention qu'a faite à cette occasion le professeur de Leval. Il ne faut pas perdre de vue qu'il y a une nuance importante entre la saisie et la vente. Dans le projet, il n'est pas question d'exécution.

Un membre cite un jugement du juge des saisies de Dinant, décidant qu'une voiture utilisée pour se rendre au travail «est indispensable» à la profession, pour le motif que d'autres moyens de déplacement seraient très limités.

En outre, l'intervenant se demande si l'on peut admettre l'article 1408, 3°. Ce texte prévoit seulement que les biens indispensables à la profession sont insaisissables pour les créanciers chirographaires et les créanciers détenteurs d'un privilège général. En revanche, les créanciers détenteurs d'un privilège spécial et les créanciers hypothécaires peuvent faire pratiquer une saisie. L'idée que les biens à usage profes-

juist, doch het volstaat over een bijzonder bevoorrechte of hypothecaire schuldvordering te beschikken om alle goederen te kunnen doen verkopen.

Hieruit vloeit voort dat de algemene bevoorrechte schuldeisers, zoals de fiscale voorrechten, geen enkel middel hebben om op deze goederen beslag te leggen en uit te voeren.

Aan de bijzondere bevoorrechte schuldeisers wordt een bijkomend voordeel gegeven, dat door de wet niet is bedoeld.

Trouwens, zowel het voorrecht van de pandhouder als de hypotheek is een zekerheid die voor elke schuldvordering kan worden gesteld.

Artikel 1408, 3°, kan niet functioneren; in de tekst schuilt inderdaad een interne contradictie.

Er wordt gesuggereerd dat, op grond van de bedoeling van de tekst, die erin bestaat dat betrokkene zijn beroep verder zou kunnen uitoefenen, zou worden bepaald dat het beslagen werktuig niet mag worden vervreemd; met het oog daarop moeten waarborgen worden ingebouwd.

Het 4° vertoont eveneens een grote vaagheid, vermits bedoelde voorwerpen op diverse plaatsen worden aangewend, vooral wat de voorwerpen van grote waarde betreft.

Een lid herinnert eraan dat het in ieder geval nodig blijkt de bijzondere voorrechten buiten de beperking van het beslagrecht te stellen. De vraag rijst of het niet mogelijk is een vast bedrag vast te stellen naargelang van de categorieën.

In de hypotheekwet wordt bepaald dat degene die werktuigen heeft verkocht, bevoorrecht is, vermits hij het is die de activiteiten van de schuldenaar heeft mogelijk gemaakt; zulks kan moeilijk als een tegenstrijdigheid worden beschouwd.

Hiertegen wordt opgeworpen dat de tekst geen onderscheid maakt, doch alle bijzondere voorrechten viseert, onder meer de verhuurder van het onroerend goed.

De handelaar die zichzelf financiert door de B.T.W. of werkgeversbijdrage niet te betalen, doet zulks ten koste van de Belgische Staat, die echter geen beslag zal kunnen leggen op de beroepsgoederen, terwijl degene die financiert op grond van het handelskrediet dit wel kan doen, omdat deze laatste normaal over een bijzonder voorrecht beschikt.

De vertegenwoordiger van de Minister herinnert eraan dat de zorg erin bestaat de rechtszekerheid te waarborgen, met het gevolg evenwel dat men terechtkomt in een ongelijke context.

sionnel doivent, dans une certaine mesure, être insaisissables est juste, mais il suffit de disposer d'un privilège spécial ou d'une créance hypothécaire pour pouvoir faire vendre tous les biens.

Il s'ensuit que les créanciers titulaires de privilèges généraux, comme les privilèges fiscaux, ne disposent d'aucun moyen pour saisir et réaliser ces biens.

Les créanciers titulaires de privilèges spéciaux se voient accorder un avantage supplémentaire, alors que tel n'est pas l'objet de la loi.

Du reste, le privilège du créancier gagiste et l'hypothèque représentent une sûreté qui ne peut être constituée pour chaque créance.

L'article 1408, 3°, est inapplicable, car le texte recèle une contradiction interne.

Il est suggéré, compte tenu de l'objet du texte, qui est de permettre à l'intéressé de poursuivre l'exercice de sa profession, de disposer que l'outil saisi ne peut pas être aliéné; il convient donc d'introduire des garanties.

Le 4° présente également une grande imprécision, puisque les objets en question sont utilisés à divers endroits, surtout ceux qui possèdent une grande valeur.

Un commissaire rappelle qu'il paraît en tout cas nécessaire d'exclure les privilèges spéciaux de la limitation du droit de saisie. L'on peut se demander s'il n'est pas possible de fixer un forfait selon les catégories.

La loi hypothécaire prévoit que celui qui a vendu des outils bénéficie d'un privilège, étant donné que c'est lui qui a permis au débiteur d'exercer ses activités; cela peut difficilement être considéré comme une contradiction.

Il lui est objecté que le texte ne fait aucune distinction, mais qu'il vise tous les privilèges spéciaux, notamment ceux du bailleur du bien immobilier.

Le commerçant qui s'autofinance en ne payant pas la T.V.A. ou la cotisation patronale le fait au détriment de l'Etat belge, et celui-ci ne pourra, pourtant, opérer aucune saisie sur les biens professionnels, alors que celui qui octroie un financement dans le cadre du crédit commercial peut, quant à lui, le faire, parce qu'il dispose normalement d'un privilège spécial.

Le représentant du ministre rappelle que l'objectif consiste à garantir la sécurité juridique, mais qu'il en résulte un contexte d'inégalité.

Er zal een keuze moeten worden gemaakt. Ofwel voorziet men in een systeem met een gelijkheids-finaliteit, ofwel gaat men in de richting van een waarborg voor de schuldeiser. Het is in elk geval onmogelijk een juist bedrag vast te stellen voor de niet-beslagbaarheid.

Het is immers onmogelijk een koninklijk besluit uit te vaardigen dat zou rekening houden met de nomenclatuur van de in beslag te nemen goederen. Bovendien wordt herinnerd aan het standpunt dat Professor de Leval heeft ingenomen tijdens de bespreking in de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Een lid herinnert aan de toestand die kan ontstaan voor goederen in een klein atelier. Een wachtperiode kan er vaak aanleiding toe geven dat deze persoon in grote financiële moeilijkheden terechtkomt en eventueel zelfs failliet kan worden verklaard.

De vertegenwoordiger van de Minister herinnert eraan dat bovendien nog een onderscheid moet worden gemaakt tussen de burgerrechtelijke en de commerciële aard van de schuld.

Wanneer het gaat om de commerciële aard van de goederen, rijst de vraag of de oplossing van het probleem niet kan worden gevonden in de wijziging van artikel 476. Voor de oplossing met betrekking tot deze goederen zijn er zeer precieze regels vastgelegd. Wat evenwel de goederen betreft van burgerrechtelijke aard, is de benadering van het probleem totaal verschillend en het ontwerp is op dat vlak gunstiger.

Een lid is van mening dat het probleem dat hier wordt gesteld het individueel beslag betreft. Het faillissement en het concordaat betreffen eerder een globaal beslag, namelijk de uitvoering op het geheel van de goederen.

Wat het probleem betreft van het onderscheid dat zou kunnen worden gemaakt tussen het beslag zelf en de uitvoering ervan, wordt gesuggereerd dat de uitvoering zou kunnen worden opgeschort zolang deze goederen worden aangewend voor de uitoefening van het beroep.

Een lid vestigt er de aandacht op dat, ingeval van inbeslagname van bepaalde werktuigen, men zal worden geconfronteerd met het probleem van de financiering, vermits er dan voor de financieringsinstellingen een onzekerheid zal bestaan ten aanzien van de uitvoeringsmogelijkheden.

Een lid vraagt welke het lot is van een bewarend beslag op een goed, dat nog het voorwerp uitmaakt van financiering en waarop nog moet worden afbetaald.

Het lid waarschuwt voor het gevaar dat, in geval van uitvoering, één bepaald type van goed zou worden bevoordeligd ten nadele van een ander; dit betreft bijvoorbeeld het geval van een tandarts die over een

Il faudra faire un choix. Ou bien l'on prévoit un système dont la finalité est l'égalité, ou bien l'on va dans le sens d'une garantie pour le créancier. Il est en tout cas impossible de fixer un montant précis comme critère d'insaisissabilité.

Il est effectivement impossible de prendre un arrêté royal qui tiendrait compte de la nomenclature des biens à saisir. L'on rappelle, en outre, le point de vue qu'a défendu le professeur de Leval au cours de la discussion à la Chambre des représentants.

Un commissaire rappelle quel est le sort qui guette les biens se trouvant dans un petit atelier. Une période d'attente peut souvent engendrer de grosses difficultés financières pour l'intéressé et même, éventuellement, sa mise en faillite.

Le représentant du ministre rappelle qu'il faut en outre établir une distinction entre le caractère civil et commercial de la dette.

Lorsqu'il s'agit de biens à caractère commercial, l'on peut se demander si la solution ne consisterait pas à modifier l'article 476. Ces biens font l'objet de règles très précises. Toutefois, l'approche du problème est tout à fait différente pour les biens relevant du droit civil, et le projet est à ce niveau plus favorable.

Un membre estime que le problème soulevé concerne la saisie individuelle. Dans le cas de la faillite et du concordat, il s'agit plutôt d'une saisie globale, dont l'exécution porte sur l'ensemble des biens.

Quant au problème de la distinction à faire entre la saisie elle-même et son exécution, il est suggéré que l'exécution pourrait être suspendue tant que les biens sont affectés à l'exercice de la profession.

Un membre souligne qu'en cas de saisie de certains outils, l'on sera confronté au problème du financement, puisque les organismes financiers seront dans l'incertitude en ce qui concerne les possibilités d'exécution.

Un membre demande quel sort est réservé à la saisie conservatoire d'un bien qui fait encore l'objet d'un financement dont le remboursement n'est pas encore terminé.

L'intervenant met en garde contre le danger qu'il y aurait, en cas d'exécution, de voir un certain type de biens privilégié au détriment d'un autre; l'on peut imaginer le cas d'un dentiste qui, disposant d'une ins-

vrij dure installatie beschikt en die niet meer in staat is zijn wagen te betalen ingevolge overdreven schulden die hij heeft aangegaan.

Een lid meent dat, rekening houdend met al deze problemen, de beslagrechter zal dienen te appreciëren.

De vertegenwoordiger van de Minister vestigt de aandacht op het principe van artikel 1333 Gerechtelijk Wetboek, wat betreft de tenuitvoerlegging van vonnissen en arresten, waarbij geen uitstel wordt verleend na uitspraak.

Hierbij aansluitend verklaart een lid dat eventueel, ten einde het doel te bereiken, artikel 1333 Gerechtelijk Wetboek zou kunnen worden gewijzigd, meer in het bijzonder wat de beroepsgoederen betreft.

Het lid verklaart dat zijn voorkeur uitgaat naar een loutere beperking van het bedrag, hoewel er rekening moet worden gehouden met een persoon die meer uitgebreide beroepsmiddelen nodig heeft om zijn schuld te kunnen betalen. Deze moet althans principieel in de mogelijkheid worden gesteld om met dat doel verder te werken.

De vertegenwoordiger van de Minister herinnert eraan dat men geconfronteerd is met twee hypothesen en uit die twee kan er misschien een transactie voortkomen. Er zou dus een beslag mogelijk zijn, maar dit zou beperkt worden tot een bewarend beslag, ten einde de sociale impact te waarborgen en meteen ervoor te zorgen dat de sociale gelijkheid wordt gerealiseerd.

Hierbij kunnen twee ideeën gelden.

Wat de eerste betreft, moet worden opgemerkt dat inzake beslag de gelijkheid schuilt in de aard van de materie zelf en zoals deze is georganiseerd in het Gerechtelijk Wetboek.

Ten tweede moet men aandacht besteden aan de verwijltermijnen.

Maar in deze aangelegenheid is het de grondrechter die dit probleem regelt en dus niet de beslagrechter tijdens een tweede betwisting.

Trouwens de regels vervat in het Gerechtelijk Wetboek laten op dat vlak geen twijfel over.

Een lid merkt op dat, wat het bewarend beslag betreft, er een principieel technisch probleem bestaat, omdat, indien men over een uitvoerbare titel beschikt, deze bezwaarlijk enkel aanleiding kan geven tot bewarend beslag. Het kan enkel om een procedure gaan in het kader van de realisering van bewarend beslag.

Bovendien herinnert het lid aan wat hij heeft onderlijnd in verband met de ongelijkheid van de schuldeisers in functie van het verleende voorrecht. Er moet in het bijzonder onderstreept worden dat punt 3 van artikel 1408, § 1, een bijkomende ongelijk-

tallation assez coûteuse, ne serait plus en mesure de rembourser sa voiture en raison des dettes excessives qu'il aurait contractées.

Un membre estime que, compte tenu des tous ces problèmes, il appartiendra au juge des saisies d'apprécier la situation.

Le représentant du ministre attire l'attention sur le principe de l'article 1333 du Code judiciaire, selon lequel aucun délai ne peut être accordé pour l'exécution des jugements et arrêts après leur prononcé.

Dans le même ordre d'idées, un membre déclare que pour atteindre l'objectif visé, l'on pourrait modifier l'article 1333 du Code judiciaire, en particulier pour les biens professionnels.

L'intervenant déclare qu'il préfère une limitation pure et simple du montant, même s'il faut tenir compte de la personne qui a besoin de moyens professionnels plus étendus pour rembourser sa dette. Cette personne doit, en principe du moins, être mise en mesure de poursuivre son activité à cet effet.

Le représentant du ministre rappelle que l'on se trouve confronté à deux hypothèses et que celles-ci pourraient peut-être déboucher sur une transaction. Il pourrait donc y avoir saisie, mais on se limiterait à une saisie conservatoire, de manière à garantir l'impact social tout en assurant le respect de l'égalité sociale.

A cet égard, deux idées peuvent se défendre.

Pour ce qui est de la première, on remarquera qu'en matière de saisie, l'égalité réside dans la nature de la matière elle-même et dans la manière dont elle est organisée par le Code judiciaire.

D'autre part, il faut être attentif aux délais.

Mais sur ce point, c'est le juge du fond qui règle le problème et non, dès lors, le juge des saisies au cours d'une seconde contestation.

Du reste, les règles contenues dans le Code judiciaire ne laissent aucun doute à ce sujet.

Un membre fait remarquer qu'en ce qui concerne la saisie conservatoire, un problème technique de principe se pose du fait que si l'on dispose d'un titre exécutoire, celui-ci peut difficilement ne donner lieu qu'à une saisie conservatoire. Il ne peut s'agir que d'une procédure s'inscrivant dans le cadre de la réalisation de la saisie conservatoire.

De plus, l'intervenant rappelle ce qu'il a souligné à propos de l'inégalité des créanciers en fonction du privilège accordé. Il faut souligner en particulier que le point 3 de l'article 1408, § 1er, crée une inégalité supplémentaire, puisqu'il permet à certains créan-

heid in het leven roept, met name dat het sommige schuldeisers toelaat bepaalde schuldvorderingen te realiseren op het onderpand en aldus andere bevoorrechte schuldeisers ongemoduleerd worden beroofd van hun voorrecht op deze beroepsgoederen.

Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn van de wet, dat men alle andere voorrechten afschaft, met inbegrip van het voorrecht voor de gerechtskosten.

Wat betreft de «voorwerpen» die dienen voor de uitoefening van de erediens, moet desgevallend in het canoniek recht of in specifieke regelen worden onderzocht wat daaronder wordt verstaan, vermits niet alle godsdienstige voorwerpen als dusdanig kunnen worden beschouwd. Het zijn de voorwerpen die effectief bestemd zijn voor de eredienst.

Een lid merkt op dat «les voies du Seigneur sont insaisissables, néanmoins...».

Een ander lid herinnert aan het probleem waarbij een openbare instelling schuldenaar is. Bepaalde buitenlandse wetgevingen voorzien in een mogelijkheid van compensatie tussen de schuld van de openbare instelling en diens schuldvordering. In dit verband wordt verwezen naar het voorstel dat een lid heeft ingediend met betrekking tot de beslagmogelijkheid van goederen die toebehoren tot het privaat domein van de overheid.

Een lid erkent dat dit principe in het verleden niet werd aanvaard, gelet op het probleem van de goederen die toebehoren aan het publiek domein van de Staat, doch dat recente wetgeving in enkele gevallen een compensatiemogelijkheid voor sommige schuldvorderingen heeft omschreven.

Een lid werpt het probleem op van het beslag bij een persoon, waar een beslagene zijn woonplaats heeft en dus goederen heeft meegebracht.

Een lid merkt op dat dit een feitelijk probleem is, waarbij het bewijs zal moeten worden geleverd van de eigendom van deze goederen.

Het lid herinnert opnieuw aan de bezwaren die tijdens de bespreking werden geuit ten opzichte van de redactie van artikel 1408, § 1, 3°. Aan elke beoefenaar van een beroep zou toegelaten zijn elk goed dat voor het beroep is bestemd niet vatbaar te verklaren voor beslag. Zulks zou dus ook gelden voor goederen van hoge waarde.

De Commissie was het erover eens dat dit een wanverhouding in het leven roept.

Een lid dient het volgende subamendement in op het eerder ingediende amendement:

« Artikel 1408, § 1, 3°, te vervangen als volgt:

« 3° Op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, door hem uit te kiezen tot een waarde van 100 000 frank op het tijdstip van

ciers de réaliser certaines créances sur le gage, privant ainsi sans nuances d'autres créanciers privilégiés du privilège qu'ils ont sur ces biens liés à l'activité professionnelle.

Le but de la loi ne saurait être évidemment de supprimer tous les privilèges, y compris celui attaché aux frais de justice.

Quant aux «objets» servant à l'exercice des cultes, il y a lieu, le cas échéant, de vérifier dans le droit canon ou dans des règles spécifiques ce que l'on entend par là, puisque tous les objets religieux ne peuvent être considérés comme tels. Il s'agit des objets destinés effectivement au culte.

Un membre observe que «les voies du Seigneur sont insaisissables, néanmoins...».

Un autre membre rappelle le problème qui se pose lorsque le débiteur est une institution publique. Certaines législations étrangères prévoient une possibilité de compensation entre la dette de l'institution publique et sa créance. L'intervenant renvoie à ce propos à la proposition déposée par un membre et tendant à permettre la saisie de biens faisant partie du domaine privé des pouvoirs publics.

Un autre membre reconnaît que ce principe n'était pas admis dans le passé en raison du problème des biens appartenant au domaine public de l'Etat, mais que la législation récente a prévu, dans quelques cas, une possibilité de compensation pour certaines créances.

Un commissaire rappelle le problème de la saisie chez une personne chez qui un saisi est domicilié et a donc apporté des biens.

Un membre fait remarquer qu'il s'agit là d'un problème de fait, qui imposera de fournir la preuve de la propriété de ces biens.

L'intervenant rappelle à nouveau les objections qui avaient été exprimées lors de la discussion à propos de la rédaction de l'article 1408, § 1er, 3°. On permettrait à tout titulaire d'une profession de déclarer insaisissable tout bien affecté à la profession. Il en serait donc ainsi aussi des biens de grande valeur.

La commission s'était accordée à dire que cela créait un déséquilibre.

Un commissaire propose le sous-amendement suivant à l'amendement déposé précédemment:

« Remplacer le § 1er, 3°, de l'article 1408 par ce qui suit:

« 3° Les biens indispensables à la profession du saisi, au choix du saisi jusqu'à concurrence d'une valeur de 100 000 francs au moment de la saisie, sauf

het beslag, tenzij door de houder van een bijzondere zakelijke zekerheid, zoals een bijzonder voorrecht, hypotheek- of pandrecht, op de goederen die er geheel of gedeeltelijk de grond van vormen;»

Verantwoording

De sociale bescherming van de beslagene is uitgebouwd in § 1, 1° en 2°, van het nieuwe artikel.

Ook wanneer, wat betreft de beroepsgoederen, de huidige grendel van 10 000 frank nooit moeilijkheden heeft veroorzaakt, dringt een verhoging, die eigenlijk neerkomt op een indexatie, zich op.

Daarbij is het geraadzaam een uitzondering in te bouwen wat betreft de bijzondere zakelijke voorrechten, alleen reeds om te beletten dat de kredietverlening en financiering van beroepsgoederen zou bemoeilijkt worden.

Een lid vraagt wat er gebeurt wanneer de waarde van het goed een weinig hoger ligt dan het gevorderde bedrag. Het lid meent dat krachtens § 3, de beslagrechter daarover zal moeten oordelen. Deze magistraat zal oordelen op grond van het proces-verbaal van beslaglegging.

De vertegenwoordiger van de Minister bevestigt dat de beslagrechter kennis neemt van deze betwistingen. Paragraaf 3 bepaalt immers uitdrukkelijk dat de toepassingsmoeilijkheden bij de beslagrechter aanhangig worden gemaakt.

Een lid herinnert aan de bezwaren ingeroepen door de Kamer van Gerechtsdeurwaarders, die vraagt dat de woorden « of door de meeste gerede partij » in § 3, derde lid, zouden worden weggelaten. De gerechtsdeurwaarders dringen erop aan dat de neerlegging van het afschrift van het proces-verbaal enkel door de gerechtsdeurwaarders zou geschieden.

Zij vrezen immers dat, zo de meest gerede partij zulks eveneens zou kunnen doen, de gerechtsdeurwaarder niet op de hoogte zou zijn van het verloop van de procedure.

Een lid stelt vast dat het in het subamendement vermelde bedrag van 100 000 frank een verbetering is, doch dat dit toch ernstige problemen kan veroorzaken voor bescheiden ambachtslieden, die daardoor alle goederen, bestemd voor de uitoefening van hun beroep, zouden zien verdwijnen.

Een lid merkt op dat het niet mogelijk is ter zake in een absolute waarborg te voorzien.

De vertegenwoordiger van de Minister merkt op dat het voorstel van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders opnieuw de vrijwaring van de zakelijke zekerheden invoert, waartegen een ander lid ernstige bezwaren had ingeroepen, omdat deze een belangrijke ongelijkheid tot stand brengen.

par le titulaire d'une sûreté réelle spéciale, telle qu'un privilège spécial, une hypothèque ou un gage dont les biens constituent tout ou partie de l'assiette;»

Justification

La protection sociale du saisi est assurée au § 1er, 1° et 2°, du nouvel article.

Même si la limite actuelle de 10 000 francs pour les biens professionnels n'a jamais causé de difficultés, il s'impose de prévoir une augmentation de ce montant, ce qui revient en fait à une indexation.

Il est en outre judicieux de prévoir une exception en ce qui concerne les privilèges réels spéciaux, ne fût-ce que pour éviter que l'octroi de crédits et le financement des biens professionnels ne soient l'objet de difficultés.

Un commissaire demande ce qu'il arrive lorsque la valeur du bien est légèrement supérieure au montant réclamé. Il croit qu'en vertu du § 3, le juge des saisies devra statuer à ce sujet. Ce magistrat se prononcera sur la base du procès-verbal de saisie.

Le représentant du ministre confirme que le juge des saisies est le juge naturel de ces contestations. En effet, le § 3 dispose explicitement que les difficultés d'application sont tranchées par le juge des saisies.

Un membre rappelle les objections soulevées par la Chambre nationale des huissiers de justice, laquelle demande la suppression, au § 3, troisième alinéa, des mots « ou par la partie la plus diligente ». Les huissiers de justice insistent pour que le dépôt de la copie du procès-verbal ne puisse être effectué que par eux-mêmes.

Ils craignent, en effet, que si la partie la plus diligente pouvait également y procéder, l'huissier de justice ne serait pas informé du déroulement de la procédure.

Un commissaire constate que la mention, dans le sous-amendement, du montant de 100 000 francs constitue une amélioration, mais qu'elle peut malgré tout poser de sérieux problèmes aux artisans modestes, qui verraient ainsi disparaître tous les biens affectés à l'exercice de leur profession.

Un membre fait remarquer qu'il n'est pas possible de prévoir une garantie absolue en la matière.

Le représentant du ministre fait observer que la proposition de la Chambre nationale des huissiers de justice rétablit la garantie des sûretés réelles, contre lesquelles un autre membre avait émis de sérieuses objections parce qu'elles engendrent une inégalité importante.

Hiertegen heeft de Minister van Financiën eveneens bezwaren geopperd.

Artikel 1408, § 1, 3°, doet meerdere vragen rijzen, namelijk vooreerst welk bedrag dient te worden vastgelegd (bijvoorbeeld 100 000 frank met mogelijkheid van aanpassing), vervolgens of de keuze van de beslagene ten aanzien van de goederen moet worden behouden, tenslotte of er geen gevaar zou ontstaan door het opnieuw invoegen van een ongelijke behandeling.

Een lid herinnert eraan dat het thans geldende bedrag van 10 000 frank nooit enige reële betekenis heeft gehad.

Een lid verklaart dat het thans bestaande systeem erin bestaat dat bepaalde beroepsgoederen tot 10 000 frank niet vatbaar zijn voor beslag. Vervolgens werd voorgesteld het bedrag te schrappen maar een uitzondering te maken voor bepaalde bevoorrechte schuldeisers.

Thans wordt een ander systeem voorgesteld: namelijk een beperking tot 100 000 frank met uitzondering van bepaalde voorrechten die op het bedrag kunnen worden gerealiseerd.

Het gaat dus om een wijziging die uitvalt in het nadeel van de beslagene.

De vertegenwoordiger van de Minister merkt op dat het niet alleen in het nadeel is van de beslagene, maar ook van bepaalde schuldeisers, namelijk de chirografische.

De Minister van Financiën heeft ook bezwaar tegen de tekst, vermits hij evenmin over een zakelijke zekerheid beschikt.

Een lid herinnert eraan dat thans vaak familieleden de in beslag genomen goederen aankopen om ze opnieuw ter beschikking te stellen van de beslagene, hetgeen vaak op een verdoken wijze gebeurt.

Een lid stelt vast dat uit de tekst van het subamendement zou kunnen voortvloeien dat bij beslag de gerechtskosten niet meer bevoorrecht zijn op de eerste 100 000 frank, terwijl de schuldeiser die het pandbeslag realiseert, wel bevoorrecht is. De gerechtskosten zouden op de opbrengst van de andere goederen kunnen worden gerealiseerd.

Het heeft geen zin dat die kosten niet op de opbrengst van het beslag kunnen worden gerealiseerd.

De enige oplossing bestaat erin enkel beslag onmogelijk te maken tot 100 000 frank.

Le ministre des Finances a également formulé des objections à ce sujet.

L'article 1408, § 1er, 3°, soulève plusieurs questions: d'abord, quel montant faut-il fixer (par exemple 100 000 francs, avec une possibilité d'adaptation)? Ensuite, faut-il maintenir le choix du saisi à l'égard des biens? Enfin, le rétablissement d'une inégalité de traitement ne créerait-il pas un risque?

Un commissaire rappelle que le montant de 10 000 francs actuellement en vigueur n'a jamais eu la moindre signification réelle.

Un autre commissaire dit qu'en application du système actuel, certains biens à usage professionnel ne sont pas saisissables jusqu'à concurrence de 10 000 francs. On a ensuite suggéré de supprimer le montant, mais de faire une exception pour certains créanciers privilégiés.

Un autre système est alors proposé: une limitation à 100 000 francs, à l'exception de certains privilèges qui peuvent être réalisés sur ce montant.

Il s'agit donc d'une modification au détriment du saisi.

Le représentant du ministre fait observer qu'elle joue non seulement contre le saisi, mais aussi contre certains créanciers, notamment les créanciers chirographaires.

Le ministre des Finances est également hostile au texte, étant donné qu'il ne dispose pas davantage d'une sûreté réelle.

Un commissaire rappelle qu'à l'heure actuelle, il arrive régulièrement que des membres de la famille achètent les biens saisis pour les remettre à la disposition du saisi, et ce, bien souvent sous le manteau.

Un commissaire constate qu'il pourrait résulter du texte du sous-amendement qu'en cas de saisie, ce privilège qui s'attache aux frais judiciaires ne pourrait plus s'exercer sur la première tranche de 100 000 francs, alors que le créancier qui réalise la saisiegagerie serait, quant à lui, privilégié. Les frais judiciaires pourraient dans ce cas être prélevés sur le produit de la réalisation des autres biens.

Il est absurde que ces frais ne puissent pas être prélevés sur le produit de la réalisation de la saisie.

La seule solution consiste à interdire la saisie jusqu'à concurrence de 100 000 francs.

Het lid dient het volgende subamendement in op het subamendement dat aan de orde is:

« In het bij subsubamendement voorgestelde artikel 1408, § 1, 3°, de woorden « , tenzij door de houder van een bijzondere zakelijke zekerheid, zoals een bijzonder voorrecht, hypotheek- of pandrecht, op de goederen die er geheel of gedeeltelijk de grond van vormen » te doen vervallen. »

Verantwoording

Het feit om aan bepaalde bevoorrechte schuldeisers een beslagrecht te geven op de beroepsgoederen tot een bedrag van 100 000 frank, roept nieuwe ongelijkheden in het leven ten aanzien van andere bevoorrechte schuldeisers en gewone schuldeisers, die niet verantwoord zijn.

Daarenboven wordt het onbeslagbaar karakter — voor een beperkt bedrag — van de onmisbare beroepsgoederen vrij theoretisch.

Een lid vraagt welk verschil er bestaat tussen « nodig » in artikel 1408, § 1, 2°, en « volstrekt nodig » in artikel 1408, § 1, 3°. Het is duidelijk dat het begrip « volstrekt nodig » restrictiever is.

De vertegenwoordiger van de Minister merkt op dat de begrippen « nodig » en « volstrekt nodig » zijn opgenomen in meerdere ontwerpen van wet. Het element van noodzakelijkheid is een criterium waaraan gemakkelijker te beantwoorden is dan aan het criterium « volstrekt nodig ».

Het doel bestond erin aan de beslagene toe te laten zijn professionele toekomst veilig te stellen op grond van de keuzemogelijkheid die hem werd geboden.

Voor de indiener van het ondergeschikt subamendement rijst er nog een bijkomend probleem, wanneer er een waardeverschil bestaat; kan men uitvoeren voor een hoger bedrag of is er een franchise ten bedrage van 100 000 frank?

De Commissie is het tenslotte eens, onder voorbehoud van een uiteindelijke beslissing, met het subamendement van het lid, op zijn beurt gesubamendeerd door een ander lid. De tekst zou dus luiden als volgt:

« 3° Op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, door hem uit te kiezen tot een waarde van 100 000 frank ».

Een lid stelt voor in het derde lid de woorden « of door de meest gerede partij » weg te laten en zulks om de reden ingeroepen door de gerechtsdeurwaarders.

Een lid vraagt wat er gebeurt indien de gerechtsdeurwaarder nalaat het proces-verbaal neer te leggen.

L'intervenant dépose le sous-amendement suivant au sous-amendement en discussion:

« Au sous-sous-amendement proposé à l'amendement à l'article 1408, § 1er, 3°, supprimer les mots « sauf par le titulaire d'une sûreté réelle spéciale, telle qu'un privilège spécial, une hypothèque ou un gage dont les biens constituent tout ou partie de l'assiette; »

Justification

L'attribution à certains créanciers privilégiés d'un droit de saisie sur les biens professionnels jusqu'à concurrence de 100 000 francs engendre de nouvelles inégalités qui ne se justifient pas par rapport à d'autres créanciers privilégiés et à des créanciers ordinaires.

En outre, le caractère d'insaisissabilité — pour un montant limité — des biens professionnels indispensables devient assez théorique.

Un commissaire demande quelle est la différence entre le mot « nécessaires » à l'article 1408, § 1er, 2°, et le mot « indispensables » à l'article 1408, § 1er, 3°. Il est évident que la notion couverte par le mot « indispensables » est plus restrictive.

Le représentant du ministre fait observer que les mots « nécessaire » et « indispensable » figurent dans plusieurs projets de loi. Il est plus facile de satisfaire au critère de « biens nécessaires » qu'à celui de « biens indispensables ».

L'objectif était de permettre au saisi d'assurer son avenir professionnel sur la base du choix qui lui était offert.

Pour l'auteur du sous-amendement au sous-amendement, un problème supplémentaire s'ajoute lorsqu'il y a une différence de valeur; peut-on réaliser pour un montant supérieur ou y a-t-il une franchise d'un montant de 100 000 francs?

Finalement, la commission adopte, sous réserve d'une décision définitive, le sous-amendement, sous-amendé à son tour. Le texte serait donc libellé comme suit:

« 3° Les biens indispensables à la profession du saisi, au choix du saisi jusqu'à concurrence d'une valeur de 100 000 francs; ».

Un membre propose de supprimer, au troisième alinéa, les mots « ou par la partie la plus diligente », pour le motif invoqué par les huissiers de justice.

Un membre demande ce qui se passe si l'huissier de justice omet de déposer le procès-verbal.

De vertegenwoordiger van de Minister merkt op dat het gaat om de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de gerechtsdeurwaarder; het betreft namelijk een resultaatsverplichting.

De vraag rijst of er geen termijn moet worden ingebouwd.

Een lid vraagt op welk ogenblik de beslagrechter wordt gevat. De mededeling zou dus ook door de betrokken partij moeten kunnen gebeuren.

Het tweede lid bepaalt dat de vordering de vervolging schorst; wiens vordering wordt hier bedoeld?

De Minister bevestigt dat de betrokken partij ook de neerlegging kan doen, doch op voorwaarde dat de gerechtsdeurwaarder ervan wordt verwittigd.

Het lid stelt vast dat de neerlegging van het proces-verbaal de handeling is die de vordering voor de rechter brengt.

Het tweede lid moet in elk geval achteraan worden overgeplaatst.

Een lid suggereert de laatste zin van het derde lid te formuleren als volgt:

« De partijen worden opgeroepen en de gerechtsdeurwaarder wordt ingelicht door de griffier. »

De regeling van de betwisting moet dan ook tegenwoordig zijn ten opzichte van de gerechtsdeurwaarder.

De vertegenwoordiger van de Minister merkt op dat het de inleiding van de vordering is die de vervolging schorst.

Het zou goed zijn voor de neerlegging van het proces-verbaal in een termijn te voorzien.

De tekst zou beter in evenwicht zijn indien de gerechtsdeurwaarder niet bij de zaak betrokken wordt. Hij is een mandataris en geen partij.

Zo een termijn wordt ingevoegd, zou deze toch een maand moeten bedragen. Het principe van de termijn is een goed idee, omdat bij onroerend beslag het verzet binnen 15 dagen moet worden ingeleid om het te voorkomen.

Een lid merkt op dat het niet-naleven van de termijn zeker niet de nietigheid van de procedure tot gevolg mag hebben.

Ingevolge de vorige besprekingen dient de Minister de volgende amendementen in:

« A. Artikel 1408, § 1, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek zoals het voorkomt in artikel 6 van het wetsontwerp, vervangen door de volgende bepaling:

« 3° op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep tot een waarde van honderdduizend frank op het tijdstip van het beslag en naar keuze van de beslagene. »

Le représentant du ministre remarque que c'est là une responsabilité directe de l'huissier de justice; il s'agit en effet d'une obligation de résultat.

On peut se demander s'il ne conviendrait pas de prévoir un délai.

Un membre demande à quel moment intervient le juge des saisies. La communication devrait donc également pouvoir être faite par la partie intéressée.

Le deuxième alinéa dispose que la demande est suspensive de la poursuite; de quelle demande s'agit-il en l'occurrence?

Le ministre confirme que le dépôt peut également être fait par la partie intéressée, à condition toutefois que l'huissier de justice en soit averti.

L'intervenant constate que le dépôt du procès-verbal constitue l'acte par lequel le juge est saisi de la demande.

Le deuxième alinéa devrait en tout cas figurer à la fin.

Un membre suggère de formuler la dernière phrase du troisième alinéa comme suit:

« Le greffier convoque les parties et informe l'huissier de justice. »

Dès lors, le règlement des différends doit être contradictoire à l'égard de l'huissier de justice.

Le représentant du ministre rappelle que c'est l'introduction de la demande qui est suspensive de la poursuite.

Il serait préférable de prévoir un délai pour le dépôt du procès-verbal.

Le texte serait mieux équilibré si l'huissier de justice n'intervenait pas. Il est mandataire et non pas partie à la cause.

Si l'on prévoit un délai, celui-ci devrait être au moins d'un mois. Le principe d'un délai est bon, puisque l'opposition visant à prévenir une saisie immobilière doit être introduite dans un délai de 15 jours.

Un membre remarque que le non-respect du délai ne peut en tout cas entraîner la nullité de la procédure.

A la suite de ces discussions, le ministre propose les amendements suivants:

« A. Remplacer l'article 1408, § 1er, 3°, du Code judiciaire, tel qu'il figure à l'article 6 du projet de loi, par la disposition suivante:

« 3° les biens indispensables à la profession du saisi, jusqu'à la valeur de cent mille francs au moment de la saisie, et au choix du saisi; »

Verantwoording

Gelet op de moeilijkheden die zouden worden veroorzaakt door de mogelijkheid beslag te leggen op alle goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, is het op grond van de ingewonnen adviezen gepast gebleken een criterium van niet-beslagbaarheid in te voeren, zijnde de goederen die onmisbaar zijn voor het beroep van de beslagene ten belope van een waarde van honderdduizend frank op het ogenblik van het beslag.

Het oorspronkelijk ontwerp van wet voorzag daarnaast in een uitzondering voor de houders van een zakelijke zekerheid. Deze bepaling wordt weggelaten aangezien zij ongelijkheid tussen de schuldeisers veroorzaakt.

« B. Artikel 1408, § 3, zoals het voorkomt in artikel 6 van het wetsontwerp, als volgt wijzigen:

« 1. Het tweede lid wordt het derde lid en het derde lid wordt het tweede lid.

« 2. Het lid dat aldus het tweede lid is geworden, vervangen door een lid, luidend als volgt:

« Bij de neerlegging ter griffie van een afschrift van het proces-verbaal van beslaglegging door de gerechtsdeurwaarder of door de meest gerede partij, binnen vijftien dagen na de overhandiging van het afschrift van dat proces-verbaal of, indien daartoe grond bestaat, van de betekening van het beslag aan de schuldenaar, bepaalt de beslagrechter dag en uur van het onderzoek en de regeling van de moeilijkheden, de schuldeiser en de schuldenaar vooraf gehoord of opgeroepen. De partijen worden opgeroepen door de griffier. »

Verantwoording

Zoals in het ontwerp van wet wordt bepaald, is het gewenst dat de meest gerede partij de rechtspleging ter regeling van de moeilijkheden kan inleiden. Het is evenwel noodzakelijk in een termijn te voorzien waarin dit mag geschieden.

Aldus zullen vertragsmaneuvers worden vermeden.

De termijn van vijftien dagen past binnen het raam van de termijn die door artikel 1520 van het Gerechtelijk Wetboek wordt bepaald, zoals dit artikel door artikel 13 van het wetsontwerp wordt gewijzigd. Het gaat daar om een termijn van een maand die de verkoop voorafgaat. Aangezien beide termijnen op hetzelfde tijdstip aanvatten (zie de artikelen 1512 en 1520 van het Gerechtelijk Wetboek), zal de gerechtsdeurwaarder tijdig over de beschikking van de beslagrechter kunnen worden ingelicht.

Justification

Considérant les difficultés inhérentes à un système permettant de saisir la totalité des biens indispensables à la profession du saisi, il est apparu opportun, sur la base des différents avis recueillis, d'adopter un critère d'insaisissabilité, à savoir celui des biens indispensables à la profession du saisi, jusqu'à la valeur de cent mille francs au moment de la saisie.

Le projet de loi initial prévoyait en outre une exception pour les titulaires d'une sûreté réelle. Cette disposition est supprimée, étant donné qu'elle cause une inégalité entre les créanciers.

« B. Modifier l'article 1408, § 3, tel qu'il figure à l'article 6 du projet de loi, comme suit :

« 1. l'alinéa 2 devient l'alinéa 3 et l'alinéa 3 devient l'alinéa 2;

« 2. remplacer l'alinéa qui est ainsi devenu l'alinéa 2 par un alinéa rédigé comme suit :

« Sur le dépôt d'une copie du procès-verbal de saisie, effectué au greffe par l'huissier de justice ou par la partie la plus diligente, dans les quinze jours qui suivent la remise de la copie dudit procès-verbal ou, s'il échet, de la signification de la saisie au débiteur, le juge des saisies fixe jour et heure pour l'examen et le règlement des difficultés, le créancier et le débiteur préalablement entendus ou appelés. Les parties sont convoquées à la diligence du greffier. »

Justification

Comme dispose le projet de loi, il est opportun que la partie la plus diligente puisse introduire la procédure visant à régler les difficultés. Il est toutefois nécessaire de prévoir un délai à cette fin.

De la sorte, les manœuvres dilatoires seront évitées.

Le délai de quinze jours s'inscrit dans le cadre du délai prévu à l'article 1520 du Code judiciaire, tel qu'il est modifié par l'article 13 du projet de loi. Le délai qui y est mentionné est un délai d'un mois précédant la vente. Vu que les deux délais commencent au même moment (voir articles 1512 et 1520 du Code judiciaire), l'huissier de justice pourra être informé à temps de l'ordonnance du juge des saisies.

Een lid brengt de Franse wet van 1 september 1991 in herinnering (art. 14), waarin is bepaald dat de goederen, bestemd voor de uitoefening van het beroep, niet vatbaar zijn voor beslag « si ce n'est pour paiement de leur prix ».

Het amendement van de Regering bij artikel 1408, § 3, maakt evenwel geen gewag van een verwittiging aan de gerechtsdeurwaarder, vermits deze geen partij is doch slechts mandataris.

Een lid kan het hiermee niet eens zijn. De Commissie had immers gesteld dat de gerechtsdeurwaarder niet als partij zou worden opgeroepen, doch dat hij in elk geval zou worden verwittigd. De laatste zin van de tekst bij § 3 zou moeten bepalen: « De griffier roept de partijen op en verwittigt de instrumenterende gerechtsdeurwaarder. »

Wat artikel 1408, § 1, 3°, betreft, wordt voorgesteld de bijkomende vermelding in de Franse tekst van artikel 14 over te nemen.

Een lid stelt vast dat in de nieuw voorgestelde tekst de zekerheden werden weggelaten ten einde de gelijkheid onder de schuldeisers te herstellen.

Een lid herinnert eraan dat het bestaande systeem behouden blijft, met het verschil evenwel dat het bedrag wordt verhoogd tot 100 000 frank. De moeilijkheden die bij het beslag rijzen, worden aan de beslagrechter onderworpen.

Zo men de ongelijkheid behoudt, zou zulks onder meer kunnen betekenen dat voor de gerechtskosten geen beslag kan worden gedaan; de gerechtskosten zouden in die context niet meer bevoorrecht zijn.

Wanneer er een onderscheid zou worden gemaakt, wordt een inbreuk gemaakt op de gemeenrechtelijke rangregeling.

Een lid vraagt welk het lot is van de voorrechten die tegenwerpelijk worden door publiciteit, onder meer de inschrijving van een faktuur.

Geantwoord wordt dat deze voorrechten blijven bestaan boven 100 000 frank. Boven het bedrag van 100 000 frank is alles vatbaar voor beslag, waarop een lid waarschuwt voor het gevaar van wetsontduiking.

Wanneer een persoon voor apparatuur kontant betaalt, zal hij immers automatisch een faktuur krijgen van beneden de 100 000 frank.

Bovendien rijst de vraag naar het lot van de lening, die vereist is voor de aankoop van apparatuur wanneer ook deze lager zal zijn dan 100 000 frank, met het gevolg dat deze apparatuur nooit in beslag zal kunnen worden genomen. In elk geval moet er aan de verkoper een waarborg worden gegeven.

Un membre rappelle la loi française du 1er septembre 1991 (article 14), qui dispose que les biens destinés à l'exercice de la profession ne peuvent être saisis, « si ce n'est pour le paiement de leur prix ».

Toutefois, l'amendement gouvernemental à l'article 1408, § 3, ne prévoit pas d'informer l'huissier de justice, puisque celui-ci n'est pas partie, mais seulement mandataire.

Un membre conteste cette affirmation. La commission avait déclaré, en effet, que l'huissier de justice ne serait pas convoqué en qualité de partie, mais qu'il serait en tout cas informé. La dernière phrase du texte du § 3 devrait disposer ceci: « Le greffier convoque les parties et informe l'huissier de justice instrumentant. »

En ce qui concerne l'article 1408, § 1er, 3°, il est proposé de reprendre la mention complémentaire dans le texte français de l'article 14.

Un membre constate que le nouveau texte proposé omet les sûretés, de manière à rétablir l'égalité entre les créanciers.

Un membre rappelle que le système existant est maintenu, sauf que le montant est porté à 100 000 francs. Les difficultés soulevées par la saisie sont portées devant le juge des saisies.

Si l'on maintient l'inégalité, cela pourrait signifier notamment que l'on ne pourrait plus opérer de saisie pour les frais de justice; dans ce contexte, ceux-ci ne seraient plus privilégiés.

En faisant une distinction, on porterait atteinte à l'ordre des créances prévu en droit commun.

Un membre demande quel est le sort des privilèges devenant opposables du fait de la publicité, notamment l'inscription d'une facture.

On lui répond que ces privilèges subsistent au-delà de 100 000 francs. Passé ce montant, tout peut être saisi. Un membre met en garde contre le risque de contournement de la loi.

En effet, si une personne paie un appareillage au comptant, elle obtiendra automatiquement une facture de moins de 100 000 francs.

Se pose en outre la question du sort du financement requis pour l'achat de l'appareillage lorsque celui-ci sera également inférieur à 100 000 francs, avec la conséquence que cet appareillage ne pourra jamais être saisi. Une garantie doit en tout cas être donnée au vendeur.

Een lid bevestigt dat een bijzonder voorrecht voor de verkoper moet behouden blijven, alsmede voor degene die de aankoop financiert, zo niet zou het kredietwezen in vraag worden gesteld, hetgeen eveneens in het nadeel van de betrokkene zou uitvallen.

Bovendien moet er niet alleen in een uitzondering worden voorzien voor de prijs, doch eveneens voor het geleende bedrag, dat wordt aangewend voor de betaling van de prijs. Het lid citeert ter zake de Franse wetgeving.

Een lid is voorstander van de formule in de Franse wet, omdat deze alles omvat, de lening inbegrepen; het gaat immers om de betaling van de prijs.

Een lid vreest dat elkeen dan ook leningen zal aangaan.

Een ander lid antwoordt dat het voorrecht van de verkoper bij financiering overgaat naar de financierder en zulks krachtens het gemeenrechtelijke principe.

Tenslotte wordt voor artikel 1408, § 1, 3°, de volgende tekst voorgesteld:

« 3° op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, tot een waarde van honderdduizend frank op het tijdstip van het beslag en naar keuze van de beslagene, behalve voor de betaling van de prijs van die goederen; »

Een lid merkt op dat de grens van 100 000 frank mag behouden blijven, vermits er geen nadeel wordt berokkend aan de kredietverlener, die is tussengekomen voor de aankoop van de apparatuur.

Een ander lid merkt op dat de woorden « tot betaling van de prijs », elke publiciteit uitsluit, vermits men valt buiten de ingeschreven voorrechten van artikel 20, 5°, van de wet op de hypotheek; namelijk de publiciteit van de neerlegging van de faktuur op de griffie van de rechtbank van koophandel, hetgeen de kans op bedrieglijke verstandhouding mogelijk maakt.

Evenmin zijn andere bijzondere voorrechten gedekt, onder meer deze betreffende onderhouds- en herstellingskosten, deze van de verhuurder, van de pandnemer.

Een lid vraagt welk het lot is van de 100 000 frank wanneer het een voorwerp betreft waarvan de waarde veel hoger ligt.

Een lid merkt op dat in dit geval het gemeenrecht moet worden toegepast. De gerechtsdeurwaarder moet de actuele realiseringswaarde van alle beroeps-goederen schatten.

In elk geval bestaat de bedoeling erin een minimum aan onmisbare, professionele voorwerpen ter waarde van 100 000 frank voor beslag veilig te stellen.

Un membre confirme qu'un privilège particulier doit rester acquis au vendeur ainsi qu'à celui qui finance l'achat, sous peine de mettre en question le crédit, ce qui serait également désavantageux pour l'intéressé.

En outre, il ne faut pas seulement prévoir une exception pour le prix, mais également pour le montant emprunté, affecté au paiement du prix. L'intervenant cite la législation française en la matière.

Un membre se dit partisan de la formule qui figure dans la loi française, parce qu'elle couvre tout, y compris l'emprunt; il s'agit après tout du paiement du prix.

Un membre craint que tout le monde ne se mette à contracter des emprunts.

Un autre membre répond qu'en cas de financement, le privilège du vendeur est transféré au financier, en vertu des règles du droit commun.

Finalement, le texte suivant est proposé pour l'article 1408, § 1er, 3°:

« 3° si ce n'est pour le paiement de leur prix, les biens indispensables à la profession du saisi, jusqu'à la valeur de 100 000 francs au moment de la saisie, et au choix du saisi; »

Un membre remarque que l'on peut conserver la limite de 100 000 francs, puisqu'elle ne préjudicie pas au prêteur qui est intervenu dans l'achat des appareils.

Un autre membre remarque que les mots « pour le paiement de leur prix » excluent toute publicité, puisque l'on sort du cadre des privilèges prévus à l'article 20, 5°, de la loi sur les hypothèques; il s'agit de faire la publicité du dépôt de la facture au greffe du tribunal de commerce, de sorte qu'une entente frauduleuse devienne possible.

Les autres privilèges spéciaux ne sont pas non plus couverts, notamment ceux concernant les frais d'entretien et de réparation, ceux du locataire et ceux du prêteur sur gages.

Un membre demande ce qu'il advient des 100 000 francs, lorsqu'il est question d'un objet dont la valeur est largement supérieure.

Un membre remarque que dans ce cas, c'est le droit commun qui s'applique. L'huissier de justice doit estimer la valeur vénale actuelle de tous les biens professionnels.

En tout cas, l'objectif est de sauvegarder de la saisie un minimum d'objets professionnels indispensables, jusqu'à concurrence de 100 000 francs.

Een lid vraagt wie de waarde van de voorwerpen, die de beslagene kan kiezen, vaststelt. Moet de gerechtsdeurwaarder een waardering geven van professionele goederen? Gaat het om de waarde op het ogenblik van het beslag, hetgeen niet het faktuurbedrag is?

De vertegenwoordiger van de Minister verwijst naar § 3, waarin wordt bepaald dat de beslagrechter zal optreden.

In elk geval wordt enkel rekening gehouden met de waarde op het ogenblik van het beslag.

De amendementen van de Regering, gesubamendeerd, worden aangenomen met eenparigheid van de 16 aanwezige leden.

Het tweede lid van § 3 van artikel 1408 wordt overgeplaatst naar het vierde, wegens redenen van interne logica.

Artikel 6, geamendeerd, wordt aangenomen met eenparigheid van de 16 aanwezige leden.

Artikelen 7, 8, 9, 10 en 11

De vertegenwoordiger van de Minister vraagt wat het onderscheid is tussen de maatschappelijke dienstverlening en het bestaansminimum. In het algemeen zijn deze twee types van uitkeringen niet vatbaar voor beslag.

Een lid merkt op dat de minimex niet beslagbaar is tenzij voor alimentatie, vermits het bedrag geen 25 000 frank bereikt. Thans zou dit wel mogelijk zijn, hergeen moeilijk aanvaardbaar is.

Een ander lid merkt op dat inderdaad het bestaansminimum reeds een minimum is, vermits het bedrag wordt vastgesteld in functie van de bestaansmiddelen.

De vertegenwoordiger van de Minister verklaart dat het Gerechtelijk Wetboek enkel handelt over de minimex. Thans is er sprake van de maatschappelijke dienstverlening.

Artikel 1410 moet samen worden gelezen met artikel 1412.

Wel vreest de Vereniging van Steden en Gemeenten dat de voorgestelde oplossing de uitgaven zal doen toenemen.

Bovendien werden er reacties ontvangen van een vereniging ter bestrijding van de armoede.

Bovendien moet er worden aan herinnerd dat het begrip « maatschappelijke dienstverlening » vrij vaag is (Hof van beroep, Luik, 26 februari 1992).

Een lid verklaart dat ook beslag kan worden gelegd op de minimex en dat het principe van de beslagbaarheid is aanvaard.

Un membre demande qui détermine la valeur des objets choisis par le saisi. Est-ce l'huissier de justice qui doit estimer la valeur des biens professionnels? S'agit-il de la valeur au moment de la saisie, et non pas de la valeur figurant sur la facture?

Le représentant du ministre renvoie au § 3, qui prévoit l'intervention du juge des saisies.

En tout cas, l'on ne tiendra compte que de la valeur qu'a l'objet au moment de la saisie.

Les amendements sous-amendés du Gouvernement sont adoptés à l'unanimité des 16 membres présents.

Pour des raisons de logique interne, le deuxième alinéa du § 3 de l'article 1408 devient le quatrième alinéa de ce paragraphe.

L'article 6 ainsi amendé est adopté à l'unanimité des 16 membres présents.

Articles 7, 8, 9, 10 et 11

Le représentant du ministre demande quelle est la distinction entre l'aide sociale et le minimum de moyens d'existence. En général, ces deux types d'allocations sont insaisissables.

Un membre fait remarquer que le minimex ne peut être saisi, sauf pour le versement d'aliments, puisque le montant n'atteint pas 25 000 francs. Désormais, cette saisie serait possible, ce qui est difficilement acceptable.

Un autre membre fait remarquer qu'effectivement, le minimex est déjà un minimum, puisque son montant est fixé en fonction des ressources.

Le représentant du ministre déclare que le Code judiciaire ne connaît que le minimex. Il est maintenant question de l'aide sociale.

L'article 1410 doit se lire conjointement avec l'article 1412.

L'Union des villes et communes belges craint que la solution proposée n'accroisse les dépenses.

De plus, une association de lutte contre la pauvreté a réagi.

Il faut également rappeler que la notion d'aide sociale est plutôt vague (Cour d'appel, Liège, 26 février 1992).

Un membre explique que l'on peut également saisir le minimex et que le principe de la saisissabilité est admis.

De vertegenwoordiger van de Minister herinnert eraan dat het minimum een recht is dat gematerialiseerd is. Het begrip maatschappelijke dienstverlening is veel vager.

Een lid bevestigt dat de criteria voor het toekennen van het bestaansminimum zuiver objectieve criteria zijn. De O.C.M.W.'s kunnen ter zake geen beoordeling verrichten van maatschappelijke aard; zij moeten het bestaansminimum uitkeren, zelfs wanneer zij weten dat betrokkene zichzelf verarmd heeft.

Voor de maatschappelijke dienstverlening integendeel mag het O.C.M.W. met alle consideransen rekening houden.

Voor het betalen van alimentatie is daarom beslag op het minimex volledig verantwoord.

De artikelen 7, 8, 9, 10 en 11 worden aangenomen met eenparigheid van de 16 aanwezige leden.

Artikelen 12, 13, 14, 15 en 16

Deze artikelen geven geen aanleiding tot bespreking.

De artikelen 12, 13, 14, 15 en 16 worden aangenomen met eenparigheid van de 16 aanwezige leden.

IV. STEMMINGEN

Het geamendeerde ontwerp van wet in zijn geheel wordt aangenomen met eenparigheid van de 16 aanwezige leden.

Ingevolge de vorige stemming vervallen de aan de bespreking toegevoegde voorstellen van wet (1).

Het rapport wordt eenparig goedgekeurd door de 13 aanwezige leden.

De Rapporteur,
Hugo VANDENBERGHE. *De Voorzitter,*
Roger LALLEMAND.

(1) Gedr. St. Senaat 232-1 (B.Z. 1991-1992), Gedr. St. Senaat 322-1 (B.Z. 1991-1992),

Le représentant du ministre rappelle que le minimex est un droit matérialisé. La notion d'aide sociale est beaucoup plus vague.

Un membre confirme que les critères régissant l'octroi du minimum de moyens d'existence sont purement objectifs. Les C.P.A.S. ne peuvent porter aucune appréciation d'ordre social en la matière; ils sont tenus de verser le minimum de moyens d'existence, même s'ils savent que l'intéressé s'est appauvri lui-même.

Au contraire, pour l'aide sociale, le C.P.A.S. peut prendre en compte toute considération.

La saisie du minimex pour payer des aliments est donc pleinement justifiée.

Les articles 7, 8, 9, 10 et 11 sont adoptés à l'unanimité des 16 membres présents.

Articles 12, 13, 14, 15 et 16

Ces articles ne donnent lieu à aucune discussion.

Les articles 12, 13, 14, 15 et 16 sont adoptés à l'unanimité des 16 membres présents.

IV. VOTES

L'ensemble du projet de loi amendé a été adopté à l'unanimité des 16 membres présents.

Par suite de ce vote, les propositions de loi jointes à la discussion deviennent sans objet (1).

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 13 membres présents.

Le Rapporteur,
Hugo VANDENBERGHE. *Le Président,*
Roger LALLEMAND.

(1) Doc. Sénat 232-1 (S.E. 1991-1992), Doc. Sénat 322-1 (S.E. 1991-1992).

ARTIKEL GEAMENDEERD DOOR DE COMMISSIE

Art. 6

Artikel 1408 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« *Artikel 1408.* — § 1. Behalve op zaken, niet vatbaar voor beslag verklaard door bijzondere wetten, mag ook geen beslag worden gelegd:

1° op het nodige bed en beddegoed van de beslagene en van zijn gezin, de kleren en het linnengoed volstrekt noodzakelijk voor hun persoonlijk gebruik alsmede de meubelen nodig om deze op te bergen, een wasmachine en strijkijzer voor het onderhoud van het linnen, de toestellen die noodzakelijk zijn voor de verwarming van de gezinswoning, de tafel en de stoelen die voor de familie een gemeenschappelijke maaltijd mogelijk maken, alsook het vaatwerk en het huishoudgerei dat volstrekt noodzakelijk is voor het gezin, een meubel om het vaatwerk en het huishoudgerei op te bergen, een toestel om warme maaltijden te bereiden, een toestel om voedingsmiddelen te bewaren, één verlichtingstoestel per bewoonde kamer, de voorwerpen die noodzakelijk zijn voor de minderjarige gezinsleden, de voorwerpen die bestemd zijn om te worden gebruikt door de kinderen ten laste die onder hetzelfde dak wonen, de gezelschapsdieren, de voorwerpen en produkten die noodzakelijk zijn voor de lichaamsverzorging en voor het onderhoud van de vertrekken, het gereedschap dat nodig is voor het onderhoud van de tuin, een en ander met uitsluiting van de luxemeubelen en luxeartikelen;

2° op de boeken en overige voorwerpen, nodig voor de voortzetting van studies of voor de beroepsopleiding van de beslagene of van de kinderen te zijnen laste die onder hetzelfde dak wonen;

3° op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, tot een waarde van honderdduizend frank op het tijdstip van het beslag en naar keuze van de beslagene, behalve voor de betaling van de prijs van die goederen;

4° op de voorwerpen die dienen voor de uitoefening van de erediens;

5° op de levensmiddelen en brandstof die de beslagene en zijn gezin voor een maand nodig hebben;

6° een koe, of twaalf schapen of geiten, naar keuze van de beslagene, alsmede een varken en vierentwintig dieren van de hoenderhof, met het stro, voeder en graan, nodig voor het strooisel en de voeding van dat vee gedurende een maand.

ARTICLE AMENDE PAR LA COMMISSION

Art. 6

L'article 1408 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

« *Article 1408.* — § 1er. Ne peuvent être saisis, outre les choses déclarées insaisissables par des lois particulières:

1° le coucher nécessaire du saisi et de sa famille, les vêtements et le linge indispensables à leur propre usage, ainsi que les meubles nécessaires pour les ranger, une machine à laver le linge et un fer à repasser, les appareils nécessaires au chauffage du logement familial, les tables et chaises permettant à la famille de prendre les repas en commun ainsi que la vaisselle et les ustensiles de ménage indispensables à la famille, un meuble pour ranger la vaisselle et les ustensiles de ménage, un appareil pour la préparation des repas chauds, un appareil pour la conservation des aliments, un appareil d'éclairage par chambre habitée, les objets nécessaires aux membres handicapés de la famille, les objets affectés à l'usage des enfants à charge qui habitent sous le même toit, les animaux de compagnie, les objets et produits nécessaires aux soins corporels et à l'entretien des locaux, les outils nécessaires à l'entretien du jardin, le tout à l'exclusion des meubles et objets de luxe;

2° les livres et autres objets nécessaires à la poursuite des études ou à la formation professionnelle du saisi ou des enfants à charge qui habitent sous le même toit;

3° si ce n'est pour le paiement de leur prix, les biens indispensables à la profession du saisi, jusqu'à la valeur de cent mille francs au moment de la saisie, et au choix du saisi;

4° les objets servant à l'exercice du culte;

5° les aliments et combustibles nécessaires au saisi et à sa famille pendant un mois;

6° une vache, ou douze brebis ou chèvres au choix du saisi, ainsi qu'un porc et vingt-quatre animaux de basse-cour, avec la paille, le fourrage et le grain nécessaires pour la litière et la nourriture desdits animaux pendant un mois.

§ 2. De in § 1 bedoelde voorwerpen blijven voor beslag vatbaar indien zij zich op een andere plaats bevinden dan daar waar de beslagene gewoonlijk woont of werkt.

§ 3. De moeilijkheden inzake de toepassing van dit artikel worden beslecht door de beslagrechter op grond van het proces-verbaal van beslaglegging waarin de opmerkingen van de beslagene, op straffe van verval aan de gerechtsdeurwaarder mee te delen, hetzij op het tijdstip van het beslag, hetzij binnen vijf dagen na de betekening van de eerste akte van beslag, worden aangetekend.

Bij de neerlegging ter griffie van een afschrift van het proces-verbaal van beslaglegging door de gerechtsdeurwaarder of door de meest gereede partij, binnen vijftien dagen na de overhandiging van het afschrift van dat proces-verbaal of, indien daartoe grond bestaat, van de betekening van het beslag aan de schuldenaar, bepaalt de beslagrechter dag en uur van het onderzoek en de regeling van de moeilijkheden, de schuldeiser en de schuldenaar vooraf gehoord of opgeroepen. De griffier roept de partijen op en verwittigt de instrumenterende gerechtsdeurwaarder.

De procedure kan niet worden voortgezet indien de in het vorige lid bedoelde neerlegging van het afschrift van het proces-verbaal niet heeft plaatsgehad.

De vordering schorst de vervolging, doch de goederen blijven onder beslag totdat uitspraak is gedaan.

De beslagrechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken, zowel in aanwezigheid als bij ontstentenis van de partijen; zijn beschikking is niet vatbaar voor verzet of hoger beroep; de rechtspleging kan onmiddellijk worden hervat.»

§ 2. Les objets visés au § 1er restent saisissables s'ils se trouvent dans un lieu autre que celui où le saisi demeure ou travaille habituellement.

§ 3. Les difficultés d'application de cet article sont tranchées par le juge des saisies sur la base du procès-verbal de saisie actant les observations formulées par le saisi à l'huissier, à peine de déchéance, soit au moment de la saisie, soit dans les cinq jours de la signification du premier acte de saisie.

Sur le dépôt d'une copie du procès-verbal de saisie, effectué au greffe par l'huissier de justice ou par la partie la plus diligente, dans les quinze jours qui suivent la remise de la copie dudit procès-verbal ou, s'il échet, de la signification de la saisie au débiteur, le juge des saisies fixe jour et heure pour l'examen et le règlement des difficultés, le créancier et le débiteur préalablement entendus ou appelés. Le greffier convoque les parties et informe l'huissier de justice instrumentant.

La procédure ne peut être poursuivie si le dépôt de la copie du procès-verbal prévu à l'alinéa précédent n'a pas été effectué.

La demande est suspensive de la poursuite mais les biens demeurent frappés de saisie jusqu'à ce qu'il ait été statué.

Le juge des saisies statue toutes affaires cessantes, tant en présence qu'en l'absence des parties; son ordonnance n'est susceptible ni d'opposition ni d'appel; la procédure peut être reprise immédiatement.»